

DIENOS KLAUSIMAI IR DARSIS TAS

Valdžia tyrinėja sovietų Rusijos "kviečių politiką." Mat, sovietams leista į šią šalį įgabenti 5,000,000 bušelių kviečių, o jau įvežta 7,500,000 bušelių ir jie už juos nustatė pažymėtinai žemą kainą. Tas labai erzina Amerikos fermerius. Manoma, kad sovietai tą daro tikslu kelti nerimą gyventojų tarpe.

Reik pažymėti, kad tokią keistą "dumpingo" politiką sovietai varo ir su kitomis šalimis. Nors pačioj sovietųj gyventojai skursta ir badauja, bet jų valdžia gabena užsienin paskutinius produktus ir ten žemomis kainomis parduoda įnešdami suirutę ir suerzinimą. Vis tai nauji išmislai kenkti "kapitalistinėm buržuazinėm šalim" ir rengt revoliucijoms dirvą. Tik visa būda, kad tokios sovietų gudrybės išsina aikštėn ir pavirsta niekais.

"Sausųjų" ir "šlapiųjų" kova eina didyn. Į šlapiųjų pusę pereina įžymūs veikėjai iš respublikonų ir demokratų partijų. Paskutinėmis dienomis "sausųjų" pozicijas labai sunkiom armotom apšaudė tokie veikėjai, kaip Al. Smith, New Yorko valstybės gubernatorius Roosevelt, U. S. Attorney Tuttle, D. W. Morrow, kandidatas į senatorius, prof. N. M. Butler, Columbia universiteto prezidentas, Albert C. Ritchie, Maryland valstybės gubernatorius, ir kiti.

Prie jų prisideda buvę aukšti prohibicijos vykdymo komisyonieriai, kurie jau atvirai pareiškia, kad prohibicija yra nepavykusi, kad ji padeda tik kriminalistams ir sukurtiems politikieriams naudotis, traukt pelną, didinant šalį žmogžudystės ir visokias blygybes. 18-tas Konstitucijos amendmentas turi būt kuo veikiasia atšauktas arba radikaliai keičiamas.

Sausieji irgi nesnaudžia 18-jo Amendmento rėmėjų nacionalės organizacijos pildomas komitetas rugsėjo 17 dieną Washingtone laikė susirinkimą, kuriame nutarė atsisaukti į visus sausuosius tikslu sudaryt bendrą frontą prieš šlapiųjų pastangas, kurie esą siekia sunaikinti prohibiciją ir pačią šalies Konstituciją.

Vis delto išrodo, kad laikas dirba "šlapiųjų" naudai

Guayaquil, Ecuador. — Rugsėjo 21 d. paskelbta viešai atrodymas didelių turtų \$15,000,000.00 vertės paliktų Inco karaliaus iš 1533 metų. Ilgą laiką tas turtas buvo ieškomas, bet vis be pasekų.

UZDARĖ!

Lietuvos laikračių pranešimu, rugsėjo 4 d. įaukyta vidurinių ir aukštesniųjų bei specialių mokyklų direktoriams uždaryti moksleivių ateitininkų organizacijas.

Reikia, nežiūrint katalikų protestu, tautininkai nastatė ant savo.

Plačiaus Ateitininkų klausimu žiūrėkite 2-ram puslapy "Apžvalgoj."

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes Barre, Pa. Entered as Second Class Matter Jan. 16, 1930, at Post Office at Wilkes Barre, Pa. under Act of August 24, 1912

No. 39

KAINA 5 CENTAI

KETVIRTADIENIS, RUGSĖJO (Sept.) 25 D., 1930

Vol.-Metal XIV

LIETUVIŲ - LENKŲ DERYBOS

United Press praneša apie slaptas derybas del Vilniaus ir kitų okupuotų vietų.

Kaunas.—Rugsėjo 22 dieną. Šiandien išėjo aikštėn slaptai vestos derybos išrišimui ilgai nušėtusio ginčo Vilniaus klausimu.

Autoritetingi šaltiniai sako, slaptos derybos tarp Lietuvos ir Lenkijos apima sugražinimą Lietuvai Seinų ir Suvalkų distriktų. Vilniaus miestas, kurį dabar valdo lenkai, būtų taip padalytas, kad Gedimino Pilis ir katedra tektų Lietuvai, o universitetas, vyskupo rūmai ir geležinkelio stotis liktų po Lenkija.

Lietuva gi iš savo pusės, kaip kompensaciją, užleistų lenkams dalį pajūrio tarp Klaipėdos ir Nidos—laivyno uostui.

Pagyvensim—sužinosim, kiek tame teisybės.

LIETUVIŲ TEATRAS LATVIJOJ.

Ryga.—Latvijos lietuvių suorganizavimas turėti savo teatrą jau įvykdytas. Ligi šiol rengiami atskiri vaidinimai ir pakankamas skaičius įgudusių jėgų paskatino ir lietuvių teatro reikalą pastatyti ant tvirto pamato. Rugsėjo 25 d. įvyko lietuvių teatro steigiamasis susirinkimas. Teatro įstatai jau patvirtinti.

Teatro vadovybėn išrinkti: Pirmin. p. E. Paliakauskaitė, vice pirm.—men. St. Vainiūnas, kasin.—adv. K. Višbaras, sekret.—A. Purvinis, administr.—A. Gužinskaitė-Tolskaitė.

Revizijos komisijon: Mgr. A. Juodavalkis, stud. J. Poliakauskas, stud. S. Gudelytė. Be to meno kolegijon numatyta sutraukti visus lietuvių teatrui pasidaravusius asmenis.

Latvijos lietuvių plačioji visuomenė šį žygi vertina, kaip didelį kultūrinį laimėjimą. "R."

LIETUVOS EMIGRANTAS IŠSOKO PRO LANGĄ.

Ryga.—Rugsėjo 28 d., apie 11 val. ryto iš latvių policijos raštinės išsoko pro langą Lietuvos emigrantas Mikas Bajoriūnas. Policijos raštinė randasi penktame aukšte. Išsokęs Bajoriūnas nukrito ant geležinės tvoros, ir smarkiai susižeidė, bet neužsimušė. Tardomas toliau, Bajoriūnas prisipažino norėjęs pabėgti, bijodamas, kad latvių valdžia grąžins juos į Lietuvą. Bajoriūnas buvo Tauragės "putčio" dalyvis.

Milwaukee, Wis.—Rugsėjo 17 d. primary balsavimuose progresyvių respublikonų kandidatas Philip F. La Follette žyngiai pralenkė savo oponentą į gubernatorius Walter Kohler.

San Diego, Calif.—Rugsėjo 18 d. užsimušė Ruth Alexander, garsi lakūnė.

Bordeaux, Prancūzija.—Rugsėjo 18 d. vietos viešbuty rado nusišovusį Hans Hertal, garsaus žydų sionistų vado sūnų. Savo laiku Hansas buvo perėjęs katalikystėn, bet vėliau vėl atsivertė prie žydų tikėjimo.

Paryžius.—Prancūzai neturi vilties susitart su italais laivyno nusiginklavimo klausimu.

Varšuva.—Irna Cosmowska, buvusi seimo atstovė ir smarki agitatorė, gavo 6 mėnesius kalėjimo už kalbas pasakytas prieš Pilsudskį. Teismo nuosprendžiui lenkų visuomenė labai suerzinta.

PER DAUG PASMARAVO.

New York.—Gdytojas Dr. George A. L. Irwin, 42 metų amžiaus, patraukė teismo atsakomybėn mutinėms valdininkų Francis T. McCarthy už sumušimą.

Visa tai įvyko rugsėjo 13 dieną. Valdininkas, sužinojęs, kad gydymo draugai turi bonketę degtinė, areštavo ir jų automobilium norėjo nugabenti į policijos stotį. Kilo ginčas, kurio metu McCarthy gydymojo smarkiai apdaužė.

Valdininkas yra padėtas po \$5000.00 kaucijos.

New York.—Žydų federacija skelbia vajų tikslu surinkti \$5,000,000 žydų filantropiniamis (šabdariniams) reikalams.

Iš Visur.

KELLOGAS—PASAULINIO TEISMO NARYS.

Geneva.—Rugsėjo 17 d. Tautų Sąjungos konferencija išrinko amerikietį Frank B. Kellogg, taikos pakto autorį, Pasaulinio Teismo nariu. Jis užims kito amerikiečio Charles Evans Hughes vietą.

AMERIKIEČIAI GALUTINAI LAIMEJO.

Newport, R. I.—Rugsėjo 17 d. įvyko trečios iš eilės būrinų valčių lenktynės. Sir Thomas Lipton valtis "Shemrock V." lenktynių metu sugedo ir turėjo išieiti iš rungtynių kovos. Laimėjo amerikiečių valtis "Enterprise".

Rugsėjo 18 d. įvyko ketvirtosios, tai yra paskutinės lenktynės, kurias irgi laimėjo amerikiečiai.

PRIPAŽINO.

Washington.—Rugsėjo 18 d. Am. J. V. vyriausybė galutinai pripažino naujas provizorines vyriausybes Argentinoj, Peru ir Bolivijoj. Į minėtas šalis jau yra paskirti atstovai.

DRASŪS BANDITAI.

Lincoln, Nebr.—Rugsėjo 17 d. 5 banditai, ginkluoti revolvieriais ir kulksvaidžiais, apiplėšė Lincoln National Bank. Pagrobė 40,000 dol. vertės pinigais ir sekuracijom, pabėgo automobiliu. Banditai veikia be kaukių. Nesiskubinančius klausyt banko kasininką Philip L. Hall ir vice prezidentą W. E. Barkley banditai gerokai primušė.

Washington.—Vietos politikai atvirai pripažysta, kad per eitą antradienį, rugsėjo 17 d. įvairių valstybių primary balsavimuose, "šlapiėji" (priešprohibicinininkai) parodė savo sustiprėjimą.

AR IŠLAIKYS JACK SHARKEY?

Apie kumštynės su Campolo.

New York.—Kaip žinoma, š. m. rugsėjo 25 d. Yankee Stadium arenoje įvyksta Jack Sharkio ir Campolo, Pietų Amerikos sunkaus svorio kumštinių kūrų čempijonų, kumštynės.

Pastaruoju laiku Sharkį spauda siek tiek ignoruoja, o Campolą giria. Kai kas "pranašauja" Sharkio, kaip kumštinių, pabaigą, o Campolo iškilimą.

Ir nacionalė bokso komisija Sharkiui "uždrožė smūgi." Ji skirstydama sunkaus svorio kumštinių kūrų sulig pirmenybių, Schmelingą pastatė pirmoj vietoj, Striblingą—antroj, Carnera, italą milžiną—trečioj, Sharkį—ketvirtoj.

Iš to aišku, kad pirm negu Sharkis turės progos grūmtis su Schmelingu už čempionatą, jis turės praieit pergalėtoju pro Campolo, Carnerą ir Striblingą, kurį jis pereitą žiemą Miami, Floridoj, nuveikė.

Nei kiek neprieštarudami, kad sporte reikalinga disciplina, tinkamumas, taisyklių išlaikymas, vis delto Sharkis per daug pastūmėtas atgal. Tuo keičiau prisiminus Dempsey-Sharkio kumštynės, kuomet Dempsey padarytas foul liki taip lengvai praleistas. Nei pralaimėjimo nei pabaudos.

Bet kas žino, o gal šios visos nelaimės Sharkiui išeis į gera, į garbę. Gerai ji pažystantys tvirtina, kad Sharkis pasidaros smarkus, kai liutas, kai ji gerai kas mėgina įžeisti, paniektinti.

Ziūrėsim, kas bus ketverge, rugsėjo 25 dieną. Kumštynių pasekmes pranešim kitam numerį.

IŠ KATALIKŲ EUCHARISTINIO KONGRESO

Dalyvauja apie 50,000 tikinčiųjų.

Omaha, Nebraska.—Pirmadienį, rugsėjo 22 d., čia prasidėjo Amerikos J. V. katalikų Eucharistinis Kongresas. Panašus Kongresas šioje šalyje buvo 19 metų atgal.

Kongresą formaliai atidarė prelatas James Tenison, Omahos deocezijos generalis vikaras. Po to dalis dvasiškių ir pasauliečių išvykė į Davenport, Iowa sutikt atvykstantį Apaštaly Sosto delegatą arkivyskupą Pietro Fumasoni Biondi.

Po pietų įvyko Eucharistinės kunigų lygos viršininkų posėdis. Vakare—iškilmingas sutikimas Apaštaly Sosto delegato. Pasitfkkime dalyvavo kelios dešimtys tūkstančių žmonių. Gubernatorius Weaver pasakė sveikinimo kalbą.

Antradienio rytą šv. Cecilijos katedroj Apaštaly Sosto delegatas atlikė pontifikales mišias.

Į Kongresą, kurs tęsis 4 dienas, suvažiavo daug aukštų bažnyčios vadų, tūkstančiai kunigų ir apie 50,000 tikinčiųjų.

SUDEGĖ VISAS RINGELIŠKIŲ KAIMAS.

Iš Alytaus praneša, kad rugsėjo 29 d. Liškiavos val. Ringeliškių kaime kilo didelis gaisras, kuris sunaikino 7 gyventojų fobas ir jose buvusį turtą. Nuostolių padaryta apie 100,000 litų. Gaisro priežastis—neatsargumas su ugnimi.

GAISRAS JUZINTŲ MIESTELY.

Rugsėjo 1 d., 12 val. Juzintų miestely kilo gaisras ir sudegė 11 gyventojų turtais, būtent: trys gyvenamieji namai 13,600 litų, 5 tvartai 2700 litų, 1 klebonas, 3 svirnai 3500 litų, įvairių prekių 22,500 litų, ir įvairaus turto apie 15,000 litų. Gaisras kilo iš Juzintų parapijai priklausančio špitolės tvarto, kuriame vaikai žaisdami su degtukais uždegė sieną.

Gaisras labai plito, nes buvo didelis vėjas. Gaisrą gesino Rokiškių ir Kamajų ugnegesiai. "R."

INDAI NEPRILEIDĖ BALSUOT.

Bombay, Indija.—Rugsėjo 18 d. buvo darinkimas trijų atstovų Legislatūros Tarybon. Indai nacionalistai stengėsi žmones sulaukyt nuo balsavimų. Ir jiems tas pavyko. Iš 60,000 užsiregistravusių balsuotojų dalyvavo tik apie 1,500. Bet už tai policija apie 250 indus sužeidė, 382 suareštavo.

Pasipriešinimo kampanijoj labai aktingai dalyvavo moterys.

NEPAPASEKE PABĖGT.

Port of Spain, Trinidad.—Rugsėjo 18 dieną čia sulaukyta grupė kalinių pabėgusių iš Cayenne kalėjimo. Kaliniai atviroj valty norėję nuplaukti į Venesuelą, bet vėjas ir lietus jiems labai trukdė keltone, taip kad po 10 dienų įrimosi jau netekę maisto. Po to da 5 dienas, išbadėję, išvargę, pasikiešdami irklais, varėsi pirmyn. Galų gale netekę jėgų pasukę į artimiausią Erin Bay, Trinidad, kad čia pirmiausia pasistiprinus maistu. Vietos policija juos susiėmus, kaip užsienio kriminalistus. Į ju skaičių įeina italas, ispanas, vokiečiai ir du prancūzai.

CLEVELAND, OHIO.

Naujoji parapija.

Nėra gražesnio tikslo katalikų sielai, negali būti didesnio džiaugsmo katalikui žmogui kaip po tiek vargo, po tiek visokių rūpesčių ir prie dabartinių šioje šalyje siaučiančios bedarbių likosi tikslas atsiektas ir Clevelando lietuvių istorijos lapuose bus minėtina naujas įvykis.

Tai tas, kad rugsėjo 14 d. 1930 metais atlaikytos pamaldos lietuvių Romos katalikų Panetlės švenčiausios Neperstojančios pagalbos parapijos nuosavoje vietoje. Šv. mišias atnašavo ir pamokslą tai dienai ir tam tikslui pritaikytą pasakė gėrb klebonas kun. Antanas Karužis. Žmonių prisirinko labai daug.

Vieta naujai parapijai likosi nupirktą labai graži. Kažin, ar Clevelando mieste rastūsi del naujos bažnyčios tinkamesnė ir gražesnė vieta, kaip dabartinė? Vieta randasi arti Eric ežero visa apylinkė yra lyguma su sodais ir visokiais medžiais. Gyventojus sudaro įvairius tautos, namai sustatyti pagal naujausios mados.

Už vietą užmokėta \$39,000.00 Nupirktą del parapijos žemės arti 3 akrų su labai gražiu sodu ir vaisingais medžiais, taip kad žemės užteks bažnyčiai, mokyklai, klebonijai ir seserų namui. Dabartinė svetainė bus naudojama ligi laikinai bažnyčiai. Kaip viskas susitvarkys ir parapija eustiprės, kaip greitai galima, bus statoma nauja bažnyčia.

Clevelando lietuviams reikėtų visiems tas šventas ir naudingas darbas remti, nežiūrint kokiam krašte miesto gyvenama, nežiūrint, kokiai parapijai priklausoma. Adolfas.

KINIEČIŲ NAMINIŠ KARAS SILPNEJA.

Shanghai.—Rugsėjo 18 d. pasiekė žinios, kad generalas Yen Hai Shan nusprendęs ištraukti savo jėgas iš sukiltėlių fronto prieš Nankingo nacionalistinę vyriausybę. Jeigu šis žinia teisinga, tai civilis karas ėmiamai susilpnės, nes nacionalistų jėgoms su likusiais priešais nesunku bus apsidirbti.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

LRKSA. 5-TOS PENNA APSK. SUSIRINKIMAS

Bus rugsėjo 28 dieną, Eynon Pa., 2 val. po pietų, lietuvių parapijos salėje. Kuopos, priklausančios prie minėtos apskritys, malonėsit prisijust savo atstovus į minėtą susirinkimą, nes viešados būna svarbių dalykų aptart.

Taip pat ir dabar bus svarstyimų 5-tos apskritys ir visos organizacijos gerovei. Malonėsit nepamiršt laiko ir vietos.

J. Purickis, apskr. raštin. P. O. Box 387, Forest City, Pa.

CHICAGOS APSKRITIES KUOPOMS.

LRKSA. Chicagos apskrities kuopų atstovų trečio bertainio suvažiavimas įvyks rugsėjo 28 d., 3 val. po pietų. Visų šventų parapijos svetainėje, 10806 So. Wabash Ave., Roseland, Ill.

Kuopų valdybos, pasitvirtinti šrintik ir atsiust atstovus į suvažiavimą. Yra daug nebaigtų reikalų, turime ir naujų organizacijos gerovei.

K. D. Rubinas, raštininkas.

LRKSA. NEW YORKO IR NEW JERSEY APSKR. KUOPOMS PRANESIMAS.

Šiuo pranešimu visoms New Yorko ir New Jersey apskr. kuopoms, kad yra šaukiamas šių apskrities kuopų valdybų ir jų atstovų suvažiavimas š. m. spalio 19 dieną, 2 val. po pietų, Knights of Lithuania Lodge 90 salėje, 6 Davis Ave. ir Dukas St. kamps, Harrison-Kearney, New Jersey.

Visos kuopos ir tos, kurios pirmiau savo atstovų neatėsiavo, malonėkite išrinkti ir atsiųsti savo atstovus į šį apskrities suvažiavimą, nes turėsime daug svarbių dalykų apskrities ir visos organizacijos gerovei aptarti.

Kviečiami visi atstovai ir katalikų veikėjai kuo skaitlingiausiai dalyvauti. St. Lukoševičius, apskr. rašt. 155 Berry Street, Brooklyn, N. Y.

Granada, Ispanija.—Rugsėjo 17 d. policija išblaškė streikiečių mitingą. 14 asmenų sužeista.

Londonas.—Lloyd George, garsus diplomatas, sako, kad Anglijos varganai ir rūpesčiams nesimato galo.

Paryžius.—Oficialiai daviniai odo, kad Prancūzijoje esama tik 394 bedarbiai. Streikieriai priešedarbiu nepriskaitomi.

NAUJI LENKŲ OBALSIAI LIETUVOJE.

Šiomis dienomis Kaune vyksta 4-tas lenkų studentų susivienymo Lietuvoj suvažiavimas. Antrąją suvažiavimo dieną p. J. Oertel atkreipė suvažiavimo dėmesį į tai, kad lenkų visuomenės pastangos Lietuvoj išaugoti jaunuojuomenės tautinį charakterį įstatymais leistu normalinui keliu yra visai neįmanomos; kad lenkams grėsia ištautėjimo pavojus (sic!), kad lenkų kalba turinti eiti prieškariniais erškėčių keliais; tapti tik privaliai vartojama; minėtas referentas užtat kvietčia visus besimokinančius nuosirdžiai plėsti savo apylinkėse lenkų kalbą raštu ir žodžiu, mokinti žmones lenkų tautos ir valstybės istorijos ir galop meta obalsį: "tegu kiekvienas mūsų išmokina lenkiškai nors vieną lenko vaiką."

Paryžius.—Rugsėjo 19-21 dienomis Prancūzijos pajūry siautė didelės audros. Daug laivų nukentėjo. 10 žmonių žuvo.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Belna ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus. Prenumeratos kaina: metams \$2.00, pusel metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00. Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS."

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America. Yearly Subscription rates: in United States \$2.00, Foreign Countries \$3.00. Single copy 5c. Advertising Rates on application.

"GARSAS"

73 EAST SOUTH ST. (P. O. BOX 421), WILKES BARRE, PA. PHONE: Wilkes-Barre 34711.

MAINOSI LAIKAI IR ŽMONĖS

Kas atstūmė nuo tautinio darbo?

Kas dėmiai sekė Amerikos lietuvių gyvenimą bent paskutiniuosius 15 metų, galėjo pastebėti daug atmainų. Prasidėjus pasauliniam karui, visa išėvija, išskyrus nežymią dalelę internacionalo garbintojų, degė Lietuvos patriotizmu; Lietuvos padėtis, jos likimas buvo visų lūpose ir širdyse. Mūsų laikraščiai tada mažai prisimindavo vietinius reikalus, o visas skiltis užpildydavo tėvynės Lietuvos reikalais. Tas pats su prakalbomis, paskaitomis, vaidinimais, koncertais, susirinkimais—jų turinys, tikslas—Lietuvos reikalai, jos meilės gavinimas ir kėlimas.

Šiandien jau matome ką kita. Po mūsų mažas ir didžiules kolonijas arba kapų tyla—jokio lietuviško veikimo nėra, arba jis labai silpnutis. Lietuvai įėjus laisvę ir nepriklausomybę, daugiausia veikėjų nustojo darbuotis. Priežasčių daugybė. Vienus užvylė Lietuvos vidaus gyvenimo politika, kur pradėta nešvari kova už valdžią, už vairą. Prieita net prie to, kad spiovus demokratybei ir parlamentarizmui ir akis, pasukta diktatūros keliais. Kai grėsė aiškūs lenkų, rusų ar vokiečių pavergimo pavojai, tuomet mokėta demokratiškai susitvarkyti ir valdytis, o kai tik tie pavojai kiek sumazėję, jau susiskaldoma, jau iš vidaus vieni siekia privilegijų ir kitų pavergimo. Iš to kyla vidaus tvarkoje įvairios žaizdos ir skandalai žeminantys Lietuvos vardą.

Daug mūsų veikėjų atgrasė nuo tolesnio lietuviško veikimo nedėkingumas ir pikta valia, kuomi teikėsi "visuomenė" jiems atsimokėti. Nerasinim nei vieno darbuotojo, pradedant pačiais žymiaisiais, skelbusiais kilniausias idėjas ir rodiusiems kelią, baigiant mažesniaisiais kad blogos valios ar keršto žmonės nebūtų adrabstę purvais, sutėrę jų gerą vardą. Kas kam galvoj, kad šiandien kai kurie veikėjai, aukoję visuomenės ir tautos gerovei savo fizines, protines ir dvasines jėgas neteko sveikatos, neturte ir varge baigia savo dienas.

Rašančiam neseniai teko kalbėtis su vienu asmeniu, kurs kitados buvo nemenkas veikėjas. Asmeniu veikimu, žodžiu ir plunksna jis gyvai judindavo savo kolonijos ir savo apylinkės lietuvišką veikimą. Užklaustas, del ko taip jau apsilėdęs, nustojęs darbuotis, jis atkirto štai kaip: nenoriu daugiau niekam įsipykti, būt ujamas, tai pasidariau "padla".

Gal būt, tokios apystovos ir priežastys ir dauguma kruopščių kolonijų veikėjų atšaldė nuo veikimo, "supadlino." Kur dingo kai kurie kolonijų labai veiklūs ir garbūs laikraščių korespondentai, veikalų vaidinimų mokytojai, įvairių paskaitų, prakalbų rengėjai? Jie nutilo, ji plunksnos užmestos rūdija, jų balso nesigirdi susirinkimuose.

Žinoma, ne visi pabūgo "siaurės šurkščių vėjų." Kiti po senovei varo mūsų lietuviško darbo, tautinės kultūros sunkias vagas. Jie gerai žino, kad gyviems labai retai garbės paminklai statomi, o dažniausia už gerą piktu atsimokama. Tik vėliau nuveikti jų geri darbai tinkamai įvertinami ir į istorijos lapus įrašomi.

VELYKINĖ IR ŽYDAI

Mūsų tautininkai dažnai su pasigėrėjimu mini, kaip pavyzdį, žydų tautiškumą, jų tautišką susipratimą. Socialistai su pasigėrėjimu mini žydų socialistiškumą.

Ir tas yra tiesa. Visiems žinomas žydų tautiškumas. O kas link jų socialistiškumo, tai taipgi tiesa, kad jie labai susocialistėję. Imkim pavyzdin, kad ir New Yorką, įnimant visas dalis. Kur tik žydų apgyventas distriktas, jeigu jis supuola su rinkimų distrikto sienomis, tai tikrai būna išrinktas socialistas atstovas iš to distrikto. Tas pridaro daug nemalonumo republikonų ir demokratų politikieriams. Ir kur tik jie gali susitaikyti tarp savęs, tai tokį žydišką distriktą suskaldo, pridėdami po dalį prie kitų prieinančių distriktų, ir tokiu būdu tos dalys sudaro tik mažumą tuose distriktuose ir negali pervaryti žydo socialistų ir bilę urėdą.

Bet mūsų tautininkai ir socialistai džiaugdamiesi tomis žydų ypatybėmis vieną labai svarbų dalyką nepažėbi apie juos, arba užtyli, tai yra tas, kad žydai beveik visi priklauso į savo parapijas ir atlieka savo metinę prievolę link religijos.

Dabar yra jų metinės šventės. Yra viena diena, ir kiekvienas žydas nors tą dieną turi nueiti į maldnamį, fnėjimui reikia tikėto. Turi įrašyti į parapiją, užsimo-

Apžvalga

DEL ATEITININKŲ UZDARYMO.

Pereitame "Garso" numerį prisiminėm, kad Lietuvos tautininkų vyriausybė pasirengus uždaryti Ateitininkų—katalikiškos moksleivijos ir studentijos organizaciją. Tuo klausimu prabilo kanauninkas P. Dogelis, didelis katalikų veikėjas. Dienrašty "Ryte" jis rašo:

"Kas yra ateitininkai, tai visiems gerai žinoma. Jų vardas aiški Lietuvos padangėj jau nuo 20 metų. Jie įsteigė rusų priešpaudus laikais. Įsteigė ir veikė slapčia, kol nepriklausomos Lietuvos susilaukė. Jie patys tą nepriklausomybę ir laisvę iškovojė. Ateitininkai yra ištikimiausi nepriklausomos Lietuvos sūnūs. Ištikimiausi del to, kad jie tėvynės meilę remia Dievu.

Ateitininkai yra populiariausi žmonės. Džiaugiasi tėvai ir globėbėjai, jeigu jų sūnus ar dukterė ateitininkams priklauso, nes žino, kad jie eina geru keliu, nedarys bandymų su švenčiausiu, neištvirkus, nesiskėsis prieš žmonių gyvybę ir t.t.

Ir tają organizaciją, taip naudingą ir idealią, savoji lietuviškoji vyriausybė mano uždaryti. Tikrai netikėta naujiena!

Ateitininkų organizacijos uždarymas būtų pavojingas pačiai valstybei ir vyriausybei. Visų pirma sukeltų pačiuose ateitininkuose didžiausią tokių valdžios darbų neapykantą.

Ateitininkų viešos organizacijos panaikinimas sugrūstų juos vėl į katakumbas, kaip tai buvo prie rusų režimo. Prasidėtų tuomet ateitininkų įsispėjimai, gaudymai; o ar tai būtų sveika mūsų valstybei, kur taika, glaudūs tėviški ir sūniški tarp valdančių ir valdinų santykiai yra daugiau negu pagaiduojami? Juk ir dabar auklėtos sferose stovintieji žmonės atsimena tuos laikus Mintaujoje, Šiauliuose ir kitur, kur veikė slapsti lietuvių gimnazistų būreliai, kuriems ir jie priklausydavo. Tuos laikus jie prisimena su didžiausiu entuziazmu ir smerkia rusų mokyklų vadovybę, kad neleidavo viešai tiems būreliams veikti.

Dvasiškoji vyriausybė į ateitininkų uždarymą pažūrėti kaip į prieš katalikų bažnyčią Lietuvoje pradėtą sūbūtinę kovą. Čia taip lengvai negalės praėiti, kaip kelis manoma. Konkordatas su Vatikanu garantuoja katalikiškąją akciją Lietuvoje. O kasgi yra ateitininkų organizacija? Gi viena iš tos akcijos šakų. Paliešti ateitininkus, vadinasi, ardyti katalikiškąją akciją. O čia būtų jau konkordato laužymas. Ateitininkai yra tiesioginiai Episkopato žinioje. Vykupai, savo autoritetu ligi šiol globoję ateitininkus, nesutiks su jų uždarymu, nes ne vėjams vykupa! savo konferencijoje 1928 m. kovo 27, 28 ir 29 d. yra pasakę: jaunimo švietimas ir dorinimas turi būti tikrinami, kad katalikų jaunimas turi dėtis į savas katalikiškas organizacijas, kad dvasiškieji turi laikyti darbą katalikų jaunimo organizacijose, kaip antai: Pavasarininkuose, Ateitininkuose, savo pastoracijoje darlini, kad katalikų jaunimo organizacijos yra dalis katalikų akcijos, esančios Episkopato žinioje.

Ateitininkų uždarymas garsiu Vytauto ir šv. Augustino aamnybių jubilėjaus metais būtų tiesiog nusidėjimas tų metų vienybės, džiaugsmo, entuziazmo dvasiai.

Kėt mažiausiai penkis dolerius ir gaut tą tikietą. Tą tikietą galima prilyginti prie mūsų velykinės kortelės. Visą metą jiems užtenka sinagogų, o atėjus rudenio šventėms, žydų apgyventose apeliunkėse visos svetainės yra užimtos atlikimui pamaldų. Per kelias dienas prieš šventės senukai sėdi ant šalygatvių prie svetainių durų, prisikrovę krūvas tų "kvietelių", kad visiems būtų lengvai įsigijama. Jų yra tokių, kad per visą metą nieko neturi su tikyba, nepaiso, net valgo kiaušieną ir t.t., bet tame laike ateina užsimoka į parapiją, jų vardas būna įrašytas. Atėjus tai dienai, jų socialistai, "bedieviai" ir kitoki palieka darbus, užsidaro savo įstaigas ir eina atlikt tą metinę prievolę. Tik labai retas žydas, kuris tą neatlieka. Tame yra labai geras pamokymas mūsų tautininkams ir socialistams. Jie yra krikščytai ir auklėti katalikais. Pasižiūrėję į žydus, kuriuos ypač mūsų socialistai labai ištikimai seka, jie taip pat turėtų prisirašyti į savo parapijas ir atlikt nors metinę savo tikybės prievolę.

Tai, tautininkai, gėrdamiesi žydų tautiškumu, socialistai džiaugdamiesi jų socialistiškumu labiausia turėtų atsiminti jų ištikimybę savo tikybai.

Pranas.

IDOMUS APIBUDINIMAS

Bostoniško "Tarpininko" bendradarbis Lietuvoje turėjęs pasikalbėjimą su p. Voldemaru, kurs dabar ištrėmtas į Platilius, kaip "pavojingas visuomenės tvarkai ir ramybei asmuo."

Tame pasikalbėjime, tarp ko kito, p. Voldemaras buvo užklaustas apie atentatą prieš politinės policijos viršininką pulk. Rusteiką. Atsakydamas į tą klausimą p. Voldemaras bendrai išdėstė savo pasiūrą į politinių atentatus.

Voldemaras apie tai sako:

"Kai del mano atsiminimo prie atentatų, aš ji parėčiau spaudoje po atentato p. Galvanauką. Visuomenės veikėjas žiūri į atentatus sociologo akimis. Viduje politinių atentatų buvimas visuomet rodo, kad viešasis ir valstybinis gyvenimas labai nenormalus. Jei valdžia imasi teroro priemonių iš vėpau, tai iš apčiuo šioje kovoje gimsta atentatai. Jei ieikoti jiems kaltininkų, tai tenka laikyti kaltais tuos, kas naikina valstybęje teisingumą, bei teistumą, kurie yra pagrindas viešajam gyvenimui (Mūsų pabrūkta—"G." Rola). Kas mano, kad jis nesurūstis savo veikime jokiais įstatymais ir gali daryti valstybėje ką nori, griežnia įstatymus, kurie suogjo jo paties gyvybę. Be abjo mano šalininkų tarpe gali atsirasti žmonių, kurie imasi atentato. Juk greitai bus jau metal, kai visi mano šalininkai persekiojami, kaip niekas niekadoms nebavo dar Lietuvoje persekiojami duonos kasnio atėmimas, kimai be jokios kaltės į kalėjimus, ištrėnimai, tai kasdieninis apsirėkimas. Aš veikiu jau metai atskirtas nuo jų. Kiek buvo mėginta sudaryti mano paskaitų, ne politinėmis temomis, nei vienos neleista. Tokiomis sąlygomis aš negaliu imtis atsakomybės už tai, ką gali padaryti vienas ar kitas mano šalininkas."

Kaip matot, nieks geriau neapibūdina p. Voldemaro beveik trijų metų valdžios, kaip jis pats. Politinių atentatų niekad tiek nebūvo, kaip jo valdymo laikais. 1929 m. gegužės 6 d. jis pats vos paspruko nuo kulčių Kaune prie valstybės teatro, kur žuvo jo adjutantas Gudynas, kitas adjutantas Virbickas ir sūnėnas buvo sunkiai sužeistis.

VYSKUPAS BUCYS PARYŽIUJE.

Paryžius.—Pereitą ketvirtadieny rusų bažnyčia šventė Dievo Motinos Dangun Ėmimo šventę. Tą dieną naujas rusų rytų apeigų vyskupas Pr. Bucys specialiai atvykęs į Paryžių laikė pirmąsias savo pontifikalines mišias. Mgr. Chaptal tuo metu sėdėjo vykspuo soste kanauninku Brot ir Sedilliere apsuptas. Prie celebruojančio šv. mišias vysk. Bučio asistavo kan. princas Vladimir Ghika ir P. Tzebrikow. Šv. Trejybės rūs tūnyčia Paryžiuje buvo pilna tikinčiųjų rusų, o taip pat atvyko nemažas skaičius rusų draugu prancūzų.

Po Evangelijos vyskupas Bucys prancūzų kalba pasakė tu-

ringą pamoką, kuriame pareiškė, jog rusų patriotizmas dar nežuvo; jie labiau vis artėja prie šv. Sosto ir sueina vienybėn su Katalikų Bažnyčia.

Vakare J. E. vysk. Bucys su Mgr. Chaptaliu padarė vizitus Paryžiaus katalikų dienraščiui "La Croix" ir nušvietė Popiežiaus pastangas grąžinti Rusiją į katalikybę. "R."

VYTAUTO DIDŽIOJO REIKSMĖ LIETUVAI.

Nėra galimybės trumpai pasakoti apie visus Vytauto Didžiojo darbus Lietuvai. Reti istorijoje atsitikimai, kad vieno žmogaus gyvenimas taip supultų su visos tautos ir visos šalies gyvenimu. Vytautas gyvenimo anos gadynės lietuvių tautos vargus, džiaugėsi tais pačiais lietuvių laimėjimais—kuni-gaiškė Vytauto laimė buvo podraug ir lietuvių tautos laimė, jo nelaimės supuolė su lietuvių valstybės padalinimais, kunigaiškėjų žudymėmis ir svetimo gaivalo stiprėjimu Lietuvoje. Išbrido Vytautas iš savo nelaimių ir Lietuva pasiekė aukščiausio laipsnio savo galybės ir didybės. Jis garsiai didžiujosi savo Aleksandru Makedoniečiu, romėnai—Scipionais ir Cezaru, prancūzai—Napoleonu, tai drašiai mes lietuviui galime pasakyti, kad karo lauke Vytautas gal net daugiau laimėjimų turėjo, o jo politika siekė nuo Kaspijos iki Viduržemio jūros.

Mūsų gadynėje atsirado istorikų, kurie praėitį matuodami XX amžiaus saiku ir nesuprasti, dami ar nenorėdami suprasti Vytauto gadynės padėties ir kultūros laipsnio, stengiasi Vytautą kaltinti, kad jo politika nebuvusi tautinė politika, jis, girdi, neturėjęs net tautinės idėjos. Ji atsiradusi tik jiems arba jų mokytojams Lietuvoje atsiradus. Be to turime tokių mūsų praėities tyrinėtojų, kurie visą mūsų praėitį nori aiškinti tik ekonomijais sumėtiniais. Jiems lietuvių kovos, gimnant senąją protėvių kultūrą ir tikėjimą, arba Vytauto aukštą tikybinę politiką ir popiežiaus laiminamos kovos su totoriais yra nesuprantamos. Jų tautinė idėja plaukia iš prancūzų revoliucijos idealų, iš Markso, Lasalo ir kitų socialistų grynai materialistinės ideologijos ir atsirado ji Lietuvoje tik XIX amžiuje. Tokia ideologija atnešta yra iš kitur ir lietuvių tautai yra svetima ir kenksminga.

Vytautas yra tikras lietuvių tautos genijus, kurio asmuo susidarė iš senosios lietuvių kultūros liekanų ir naujai priimtos Europos krikščioniškosios kultūros. Vytautas tai tikra Lietuvoje pažiba. Juo tauta gali didžiuotis, nes jame visi tautos gabumai pasiekė aukščiausio laipsnio, per jį tauta tikrai prabilo į visą pasaulį ir istorijoje užėmė garbingą vietą.

Kad, Vytautui mirus, Lietuva susilpnėjo ir teko lenkų įtakon, tai ir su graiku Aleksandru Makedoniečiu ne kitaip buvo. Genijai ir didvyriai neamžini. Šiandien atgimusi Lietuva iškilmingiausiai mini Vytautą Didįjį po 500 metų, tai geriausias pačios tautos atskaymas visiems, kas kėsinosi net prieš Vytautą kelti žodį ir jį savo iškraipytu mastu matuoti. Vytautas mirė—Vytautas yra gyvas savo tautoje! V—tas.

Jūgoslavai ir kroatai pabėgėliai iš Italijos išleide pasaulin atsiskaukimą, kuriame sako, kad laikotaryp 8 paskutinių metų italai fasisitai išžudė 2,172 kroatus ir slovēnus atsėdurusius Italijos valdžioje. Del to italai ir jūgoslavai paskutiniiais laikais labai šnairuoja ir barškina ginklais.

Montevideo, Uruguay. — Šaly siaučia streikai ir smokslai nerast esamą valdžią.

A.L.R.K. VARGONINKŲ SAJUNGOS SEIMO PROTOKOLAS

Vargoninkų Sąjungos seimas įvyko rugpiūčio 26 dieną, 1930 m., šv. Juozapo parap. svetainėje, Mahanoy City, Pa. Seimas prasidėjo 1 val. po pietų. Centro pirmininkui A. Aleksui neatvykus, vietinis vargoninkas p. A. Grigoraitis pakvietė prezidiumą užimti vietas ir pradėti seimą. Vice pirmin. K. Zalnieraičiui atsisakius vesti seimą, išrinkta seimo vedėju J. Šaučiūnas.

Seimo vedėjas sveikina seimo dalyvius ir pakviečia kun. Karalių sukabėt maldą.

Užsiregistravo sekanti Sąjungos vargoninkai: A. Grigoraitis—vietinis, J. Brundza—Brooklyn, N. Y., J. Januškevičius—New Phila., Pa., J. Šaučiūnas—Kingston, Pa., J. Mikutavičius—Minersville, Pa., J. Aučiūnas—Tamaqua, Pa., M. Karbauskas—Boston, Mass., S. Simonavičius—Forest City, Pa., P. Dulck—Brooklyn, N. Y., P. Karbauskas—Plymouth, Pa., J. Zemaitis—Shenandoah, Pa., J. Stulgaitis—Wilkes Barre, Pa., K. Zalnieraitis—Scranton, Pa., J. Kudirka—Pittston, Pa., V. Šhierant—Mt. Carmel, Pa., V. Mikutavičius—Girardville, Pa.

Svečiai dalyviai sekanti: kun. Zaikauskas, kun. Karalius, kun. Mockus, kun. Klimas, M. Karbauskas, Jr., poni Karbauskienė, poni Brundzenė, poni Karbauskienė, Mr. & Mrs. Podgurski, poni Simonavičienė, panelė Simonavičienė, poni Stulgaitienė, J. Šaliūnas, A. Serbentas.

Sveikino seimą: kun. Karalius, kun. Zaikauskas, kun. Mockus, kun. Klimas, J. Brundza, M. Karbauskas.

Sveikino seimą telegramais bei laiškais: komp. J. Žilevičius, Chicagos vargoninkų kuopa (Pirm. V. Daukša, rašt. J. Brazažaitis), p. Dulck, J. Šaliūnas, J. Zemaitis, A. Visminas, dvasios vadas kun. J. V. Kazlauskas, komp. A. Vanagaitis (Margutis), A. Radzevičius (klaudamas, kam pasiūsti pinigų).

Raštininkas J. Kudirka perskaito pereitų metų protokolą, kurį visi vienbalsiai priima.

Raportai.

Pirm. A. Aleksui neatvykus, buvo skaitytas jo prisiūstasai laiškas, kuriame raportuoja, kad del kitų centro valdybos narių tolumo daug ką nuveikti negalėjęs. Taip pat pabrėžė, kad darė pastangas išgauti nuo p. Radzevičiaus užsilikusią skolą, kurią pasiūstų tiesiog Varg. Sąjungos seimam ir pasekmėje gavęs vien pažadėjimus. Priede, sveikina Vargoninkų seimo dalyvius ir linki, kad seimo nutarimai būtų džiaugsmu mūsų iėciivijai ir visai lietuvių tautai.

Raportas priimtas.

Raportuoja vice prez. K. Zalnieraitis. Nesulaukdamas kitų darbuotės ir pats mažai ką galėjęs nuveikti. Raportas priimtas.

Raštininkas J. Kudirka raportuoja, kad kreipėsi laiškais į tuos vargoninkus, kurie nepriklauso prie Sąjungos, nurodydamas svarbą bei naudingumą priklausymo ir pasekmėje iš daugelio pasiūstų laišku, vos vienas vargoninkas pasisekė prirašyti prie Sąjungos; nuo kitų visai atsakymo negauta. Taip pat kreipėsi į Chicagos vargoninkų kuopą su paraginimu priklausyti į Varg. Sąjungos centrą, bet kol kas aiškų pasižadėjimo negavęs. Raportas priimtas.

Kasierius J. Stulgaitis savo raporte aiškino pereitų metų pajamas, kurių buvo viso 148 dol., išlaidų būta viso 20 dol., kasoje randasi 128 dol. Raportas priimtas.

L.R.K. Varg. Sąjungos knygiaus raportas S. Simonavičius, knygius, raportuoja, kad 1929 m. lapkričio mėn. priimta nuo buvusiojo

knygiaus J. Brundzos sekančios gaidos ir knygos: 895 egz. "Kalėdų giesmė,"—Ciurlionio, pardavimo prekė 25c. 141 egz. "Šventoji naktis" (operetė), Petrausko, 1.50. 138 egz. "Šventoji naktis" (libretto) 25c. 1 egz. "Šventoji naktis" operetės orkestracija randavojimui —10.00.

239 egz. "Skambančios Stygos," Petrausko 50c. 9 egz. "Caecilia," J. Czizewskio 50c. 429 egz. "Gamta graži," Petrausko 50c.

1 egz. "Nokturnas," J. Naujalo 4 egz. "Giesmė į Panelę Šv.," J. Naujalo 50c. 1 egz. "Kur bakužė samonata," St. Šimkusa 50c. 7 egz. "Bažnytinis giesmynas" Naujalo 2.50.

792 egz. "Adventų ir Kalėdų giesmės," J. Žilevičiaus 30c. 400 egz. "Gėvenios giesmės," J. Žilevičiaus 30c. 70 žemaitiško kūrinių. 19 egz. Vargoninkų kalendorių.

Pereitą savaitę P. Zemaitis prisuntė 68 kopijas savo veikalų.

1929-1930 metais parduota gaidų už \$112.99.

1929-1930 metais knygnas turėjo išlaidų sekančiais: Spalių mėn. 1929 m. ekspresas už siuntinius iš Brooklyn 1.36. Spalių 24, 1929 m. už siuntinius 45c. Spalių 25, 1929 m. už siuntinius 1.21. Lapkričio 20 pašto ženklėlių siuntinėjimui sampelių \$1.36. Siuntinėjimui gaidų 69c. Vasario 10, 1930 m. siuntinėjimui bilų 16c. Liepos 16 siuntinėjimui bilų 22c. Liepos 18 siuntinėjimui fotografijų 30c. Rugpiūčio 23 knyga vedimui knygiaus atskaitos 65c. Knygiui 25 nuosimtis parduotų knygu už \$112.30.—\$28.00 Viso išlaidų \$34.40. Giesmyno bei periodinių giesmių leidimo komisijos neatvyko, nei raportų neprisiuntė.

Nutarimai.

Pereitais metais išleistų periodinių giesmių spaudos reikalai bei užsilikusia skola už parašymą ir spausdinimą giesmių, pavesta tvarkyti būsimaj Vargon. Sąjungos centro komisijai.

Nuosimtis už Varg. Sąj. gaidas nutarta sekantis: perkant nuo 10 iki 25 kopijų 25%, nuo 25 iki 50 kp. 40%, virš 50 kp. 50 nuosimtis. Knygius ima atsakomybę už visą Varg. Sąj. knygną ir jo biznio vedimą. Periodinių leidinių komisijai išreikšta gili padėka.

Nuo p. Radzevičiaus išreikalauoti užsilikusią skolą pavesta bišančiam centro valdybai.

A. Zemaitis aukoja gaidų 25 dol. vertės. Pereitą metų aukovo irgi 25 dol. vertės, viso paaukauta gaidų už 50 dol. Seimas reikiška padėką gausiu delnų plojimu.

Pertrauka. Dalyviai nusifotografuoja.

Po pertraukos, atsidiarius posėdžiui, pateikta dvi rezolucijos. Pirmoji skamba šiaip: Seimas išklausk sekretoriaus raportą, kas liečia Varg. Sąj. narystės teises, nutarė, kad V. Sąj. sekretorius stengtūsi susisiekti su kiekvienu gerb. vargoninku, kiekvienoje lietuvių katalikų parapijoje, paraginant prisidėti prie Varg. Sąj. Priklausantiems nariams, kiekvieno metų sausio mėnesį išsiuntinėja paraginimus užsimokėti savo metinę duoklę sumoje vieną dolerį.

Antroji rezolucija: Išklauskus išdininko ir knygiaus finansinius raportus, pa-

(Tęsinys 7 pusl. 1 kol.).

Poezija ir Beletristika.

A. Jakštas.

VYTAUTO DIDŽIOJO 500 METŲ MIRTIES SUKAKCIAI PAGERBTI

(Kantata).

Vytaute didis, Lietuvos Valdove,
Valios galiūne, milžine dvasia!
Tavo po penkto šimtmečio mes šlove
Minim dėkingi giliai širdyse.

Matei tu, ešęs Lietuvą tvarkyti,
Kad daug valdovų—kraštui prapultis
Tik savęs vieno priverite klausyti
Visus—ir savo vykdinti mintis.

Jėgas lietuvių stūmęs į pasienį,
Naugardą puolei, gavai pinigų.
Duktė tavoji—štai Maskvos carienė,
Tverc, Riazanijū turi jau draugų.

Kad ir nevyksta tau totorių minia
Ginklu parblokti ir nuvyt anks,
Tačiau iš Vilniaus į Ordą Auksinę
Tu siuntinėji skirtus jiems chanus.

Lenkų, totorių paremtas, tu puoli—
Atmen' lig šiol tai žalčio laukai—
Gelžim šarvuotą kurytiotį-narsuolį
Ir jį sugniuždai šičia visuokai.

Bet ne vien ginklas, tau ir Dievo žodis
Savoje vietoj lygiai gerbtini:
Priešams galybė Lietuvos parodęs,
Zemaičiams Kristaus mokslo skelbt cini.

Tavo apšviesti, jie met' pagonystę
Ir ima krikštą tėvai ir vaikai!
Tu įsteigi jiems pirmą vyskupystę,
Statai bažnyčių ir jas palaikai.

Stengies ir Romos vienybėn patraukti
Net pravoslavus Kijevo rusus—
Gaila, neteko tau šio susilaukti,
Bet tavo žygis bus ilgai garsus.

Ginti Europos nuo turkų vergijos,
Tu, Švento Tėvo buvai išrinktas
Ir, kaip vyriausias vadas krikščionijos,
Būtuomei vedęs į kovą štautas.

Tau ir karaliaus buvo jau karūna
Skirta, bet lenkai išplėšė tau ją.
Skriauda ši trenkė į tave perkūnu
Ir mirties skraiste apsiatė tamsia.

Vytaute didis, Lietuvos valdove!
Pažvelk į mūsų valstybės ežes.
Kvėpk dvasios valdžiai, kad ji, kaip tvirtovė,
Gintų mūs laisvės dieneles gražias.

Kvėpk ir piliečiams sąžinės ir proto,
Kad nesiduotų priešų gundomi,
Kad krašto laimės, ne savęs ieškotų
Galingu darbu, kilnia mintimi.

Kad susiprastų, jau gana vergavę
Per penkis amžius ponams visokiems,
Ir, laisvę brangią sykį nūn atgavę,
Nebenorėtų vėl tarnaut kitiems.

Vytaute, tavo Vilniū štai plėšikas
Laiko užgrobes kruviniuos naujus...
Ji remia niekšas, Judas-Išdavikas,
Lietuva verkia, skęsdama varguos.

Galiūne, mesk jiems savo prakiekimą,
Te jų dienos būna, kaip naktis,
Tegu neranda niekad atleidimo,
Tiesie jų pelnas—gėda, pražūtis!

Nieks savo rankos jiems tenepaduoda,
Tenesiveikin nieks su jais dorai,
Ir atmintis jų prakiekta ir juoda
Tegu pranyksta, kaip nuodų garai!

guose. (Pro virtuvės duris įeina motina, valandėlę žiūri į dukterį, pamąčiusi ją susijaudinusi, nustemba).

GRAŽINA:—Dukrele, sakyk kas tau? Gal kokia nelaimė ištiko?

DANUTĖ:—Mamyt, širdį man skauda, pamanius tas kančias, kurias mes kenčiame...

GRAŽINA:—Nesigraudink, dukrele!

DANUTĖ:—Kaip nelūdi: mūsų tauta amžiais buvo galinga ir laisva, o dabar... esame kankinami žiaurais priešo, dalis brolių yra laisvų, jie gali džiaugtis, bet ir jų džiaugsmas mažas, matant mūsų kančias.

GRAŽINA:—Neminėk praicities laikų.

DANUTĖ:—Kodel?

GRAŽINA:—Nes atveri man žaidžą...

DANUTĖ:—Kokią žaidžą?

GRAŽINA:—Slepui nuo tavęs, nenoriu priminti tau tą baisią praicitį.

DANUTĖ:—Kaigi slėpti?

GRAŽINA:—Vytenis pasakiau anksčiau, jis kaip vyriškis, tvirtesnis valios, o tau nutariau dar nesakyti.

DANUTĖ:—Mamyt, sakyk, mano širdis tvirta ir išlaikys skausmus.

GRAŽINA:—Mano sveikata eina kas dien silpnyn, jeigu kokios nelaimės, tu nežinosi savo praicities.

DANUTĖ:—Ką, tamsta kalbi apie mirtį?

GRAŽINA:—Reikia, dukryt, visvien sykį reikės skirtis nuo mūsų, palikti šiuos čia.

DANUTĖ:—Sakyk! ką žadėjai, tos kalbos taip skaudžios!

GRAŽINA:—Aš irgi tas skriaudas žinau, kurias daro mūsų kaimynai lenkai, anksčiau rusai. Tavo tėvą rusai nukankino...

DANUTĖ:—Mano tėvą?!

GRAŽINA:—Taip, tavo tėvą. Tu buvai visai maža, o brolis Vytenis—šešių metų. Tėvas keliatą sykį pakliuvo kalėjimui už platinimą lietuviškų knygų. Bet jo tas nebau-gindavo, keliadavo naktimis, jo rūpestis buvo apie jus, jautė, kad gali jį išvartyti į Sibirą. Kas įkvėps jums tėvynės meilę? Bijoji, kad jūs nebūtumėt tėvynės išdavikai. Mano širdis buvo suakmenėjusi, kiekvienas neramu-mas mane bauginavo. Vieną gražią vasaros naktį parvežė įvairių lietuviškų knygų. Turė-jau jas išplatinti lietuvių tarpe. Nesapėjo su-nešti į rūsį, atėjo žandarai daryti kratą, ge-riau paslėpti laiko nebuvo. Surado knygas, tėvą areštavo ir išsiųžė. Neilgai pabuvus čia Vilniaus kalėjime, išsiuntė į Sibirą. Paskuti-niai žodžiai buvo:—Neapleisk vaikų, nepada-veik tėvą, išdavikais! (Verkia).

DANUTĖ:—Nėverk, mamyt!

GRAŽINA:—Galiu tik tuo nusiraminti, kad jo noras išsipildė. Jūs esat tėvynės vai-kai.

DANUTĖ:—Kas dėjosi vėliaus, mamyt?

GRAŽINA:—Vargas ir skurdas. Buvau verčiama imtis darbo, kad galėčiau jus tin-kamai išauklėti, vertė jus leisti į lenkų mo-kyklą, bet aš nesutikau. Jus auklėjau toki-oje dvasioje, kuria jūs tėvas buvo persiėmęs.

DANUTĖ:—O toliau?

GRAŽINA:—Artimešniū nuotikius ži-nai pati.

DANUTĖ:—Nėviską prisimenu.

GRAŽINA:—Dabar turėsi mažą supratimą apie savo tėvą ir mūsų gyvenimo var-gus.

DANUTĖ:—Mamyt, papasakok daugiau apie tėvelį!

GRAŽINA:—Ne, vaikeli, daugiau pasako-ti neturiu laiko, kitą sykį.

DANUTĖ:—O, kokias aš nelaimingas. Gaila tėvelio. O prakeiktas būk rusai!

GRAŽINA:—Ką padaryt, vaikeli, daug tokių aukų buvo tada.

DANUTĖ:—Nemaža ir dabar jų.

GRAŽINA:—Kur Vytenis taip ilgai už-truko?

DANUTĖ:—Gal posėdyje.

GRAŽINA:—Bereikalo posėdžiauja: da-bar visur šnipinėja šnipai, areštuoja mūsų-kius.

DANUTĖ:—Kaipgi bereikalo? Pasitarti reikia apie bendrus žygius.

GRAŽINA:—Aš, vaikeli, einu prigulti, jaučiuosi nesveika.

DANUTĖ:—Eik, mamyt. (Motina išeina, Danutė vaikščioja po kambarį neramiai su-vytenis:—Kas tau? Kodel tokia atsi-mainius?)

DANUTĖ:—Aš dabar sužinojau trumpą praicitį. Skauda širdį, kad savo tėvą neprisi-menu, nei vieno žodžio! Jis įkvėpė tėvynės meilę... (Įeina Vytenis, žiūri į ją, ji nepa-sterbi, sustingusi, Vytenis prieina).

DANUTĖ:—Kaipgi, broleli, neatsimainy-siu.

VYTENIS:—Kodel?

DANUTĖ:—Sužinojau tai, ką tu jau se-nai žinojai.

VYTENIS:—Ką sužinojai?

DANUTĖ:—Sužinojau savo praicitį.

VYTENIS:—Iš ko?

DANUTĖ:—Iš motinos.

VYTENIS:—Peranksti tau pasakė.

DANUTĖ:—Kodel peranksti?

(Bus daugiau).

IŠ PO MANO BALANOS.

FEDERACIJOS KONGRESAS

New Yorkiečiai nerimsta be laikraščio. Tai aišku. Tai vienok jie kaip gudrus ir budrus lietuvių nereikalauja "Darbininko," iš Susivienymo "Garso," iš moterų "Dirvos,"—neigi iš Vydžių "Vyties." Vadinasi, nepageidauja nieko, kas būtų jų artimo. Kas jiems rūpi, tai—savas laikraštis.—"Vytautas"!

Aiškus dalykas. Antrų rankų išdirbiny, tai ne naujas. Ant galo gryžus, ir kam jiems kitų lopais savus reikalus čiravoti? Jie kur kas sunkesnių pareigų yra matę, o bet gi joms galvos nelingavo; nelinguos nei dabar. Jėf tik nori, tai ir turės, kad ir kažin ką kas sakytų!

Chicago "Vyti" new yorkiečiams pirsi pašaliečiai. Nors tai ne ką malonus daiktas, tai ta-čiau pro jį praicit negalima, tai yra, kad prie kiekvieno rimtesnio sumanymo, atsiranda asme-nų daugiau savais, negu idėjos reikalais susirūpinusių. Tik taip ir čia jau daryties pradeda.

Taip vienok neturėtų būti. Mes nesam anglai, germanai, ar net ir paliokai, ir neišgalim sa-vų trupinėlių didžiausiomis rie-kėmis raikyti. Jei kam, tai jau mums kuklumas būtinai reikalin-gas.

Ir da kas svarbiau, tai,—Chi-cagai "Vyti" nemažiau reika-lingas, kaip New Yorkui. Jau jeigu ten jis yra, tai tegul ir būna. Kraustymas neapsimoka niekam ir niekur, neapsimokė nei čia. Visa kraustymosi pake-lye prisidarysim priešų tiek, kad paskui nei pirmyn, nei atgal gryžti negalėsim. Greičiau pačioje pakelėje be jokio samar-itono su atviromis žaizdomis at-seis mirties laukti.

Visokias teorijas šalin pažė-rus, aiškiai matom, kad Chica-ga yra ir turi būti tautinė mū-sų arka. Da kur kas peranksti iš jos kraustytis, kadangi lygi-nai dabar patasi giliausis tvano pavojus siaučia. Kam peranksta Chicagoj, tam tinkamesnės vie-tos ir kitur neturime.

Antraip vertus ir tiesą tarius, juk tokių kraustymų jau ne vie-ną matėm. Na ir kas sakys, kad laimėjom? Anaipol! Kadangi jau tuo patim parodom, kad nei save, nei savų reikalų nepažys-tam, ir kaip gi kitaip būti gali-li? Jau laikas ir mums įsitęmt, kad laikraštį galima tik parduot, bet nekraustyti.

Daleidus, "Vyti" jau silpnėja ir džiovos smūgiui neatkerta, tai tačiau tegul geriau ten ir miršta. Daug lengviau mažą iš-auginti, negu ligotą pagydyt. New Yorkiečiams šimtą kartų bus lengviau naują laikraštuką auginti, negu seną ir paligusį liginti. Manyti, jog New Yorkas yra kokis tai senatorijum nuo sveikatos nupuoluusiais lai-kraščiams pavėsiuoti,—nei du, nei vienas.

New Yorko lietuvių aiškūs didžiausia energija ir pasiryži-mas. Sakytiau, ne kur o tik New Yorke karščiausiai mūsų išelvijos ugnelkainiai niūsko. Kam teko sueiti Krušinską, kunigus: Bal-kiūną, Pakalinį, Miluką ir kitus, atmena, kokias tautybės kaitra tie asmenys žėrė! Kam teko bū-ti Niagara Falls ir matyti tą įs-tatų vandens kriokimą, žino, kad nuo to laiko jo vaidentuvė visai į kitas vėžes įstrigo. Taip negalima su šio tipo asmenimis susidurti ir Amerikos lietuvių reikalais nuo jų neužidegti.

Senovės lietuvių šventą savo-ugnjū kurdavo po pat tvirčiau-

stais ir vikriausiais ažuolais. Gerai žinodami, tokių baublių tarpe pati žiauriausi audra ug-nelės neužpūs.

Argi ne Apvaizdos ranka, jei po penkių dešimčių ilgų metų pačios žiauriausios ir atkakliausios ištautėjimo audros, jau api-puvusių ir išvartytų "ažuolyno" kelmų tarpe, da vienur kitur ir tokio stuomens "baubliai" girgž-da ir drąsiai kumštami šaltam pavojui į dantis kalina?—Taip!

Mūsų bočiai tokias vietas šventomis laikė. Jų be reikalo nei kojomis nemynė. Tadgi ir mes, vietoje jų pavėsius bilė-mėšlynu versti ir jų širdyse da-vieną nusiminimo votį drėgsti, pačiomis brandžiausiomis atžalomis prisėkim ir laimingesnės ateities rasele pasidabruokim.

Sunku! Tai gi aiškūs dalykas, kad sunku! O kas gi nesunku? Argi lengviau buvo pirmą laik-raštį leisti? Ar ne kiekvieno laikraščio krikštynos tomis pačiomis sąromomis apvertkos? Sunkiam darbu, tvirtus ir su pasiryžimu darbininkus Apvaiz-da skiria. Antraip vertus, didė-lius darbus lengviau nuveikti, negu mažesnius.

Šiuos žodžius rašančiam teko matyti užgemaną laikraštį jau ne vieną. Ir tai da ne vien ma-tyti, bet ir labai bendrai jų var-gais ir džiaugsmams dalintis. Štai ve, sakysim, "Draugas." Kas žino, kur yra Wilkes Bar-re ir Pittston, ir atmena kelių prastumą, kuomet ten "Drau-gas" atsirado, išmanys, kaip sun-ku buvo nam pačiam du kart kasdien dviračių dešimties my-lių kelionę lakstyti, kad sutau-pyti išlaidas ir neprileisti laik-raščio prie kapo! Prie šio dar-bo išlaikiau du mėnesius ir su-kaupu. Nemažiau skurdo ir kiti. Tai tik vienas pavyzdis iš dau-gelio. Ir už tad, aiškūs dalykas, mažiausio atlyginimo nereikala-vau.

Kad sunku ir kad bus sunku tai apie tai abejoti nereikia. Betgi vien del to ir rankas nu-leisti, tai irgi negalima. New Yorke ir jo aplinkinėj, kai mi-nėjau, da atsiranda čielas debe-sys lietuvių, kuriems "vargas kietas" tik juokai. Jie jau ne vieną dieną paliko nuo darbo, jie jau ne vieną naktį praleido be miego, jie jau ir prie sun-kesnio žygio laukia pasiruošę. Tai lietuvių, ką atgal gryžti kelio nekliausia. Veikiau užven-ktai Nemuną, negu sulaikyta-juos. Ir kam sulaikyti? Kam darbą trukdyti? Lai eina! Lai neša Vytauto vaizdą ant pirmo-jo "Vytauto" puslapio patalpin-ta, ne vien New Yorko apygar-dai, bet ir visai plačiai Ameri-kai,—visur, kur tik lietuvis gy-vena ir jo kalba skamba, tegu Vytautas "Vytauto" puslapiuo-se pačią išymiausią kertę jo na-melyje užima, gražina ir dabina

Morkus

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

SVARBIAUSIOS ZINIOS NORINTIEMS ĮSIRASYT.

Susivienymo tikslas vienyti brolius lietuvius katalikus fraternaliais, religiniais ir tautiniais pagrinda-is.

Susivienymas turi Pilnamečių ir Jaunamečių Skyrius.

Į PILNAMEČIŲ SKYRIŲ gali įsirašyt nuo 16 iki 50 metų amžiaus.

Įstoijimas:

Nuo 16 m. iki 25 metų amžiaus	\$1.00
Nuo 26 m. iki 36 metų amžiaus	3.00
Nuo 37 m. iki 45 metų amžiaus	4.00
Nuo 46 m. iki 50 metų amžiaus	5.00

APSAUGOS SKYRIUS turi septynis laipsnius. Pirmo laipsnio pomirtinė \$150.00; 2-ro—\$250.00; 3-čio—\$500.00; 4-to—\$750.00; 5-to—\$1,000.00; 6-to—\$2,000.00; 7-to—\$3,000.00. Mokestys mo-kasi pagal amžiaus ir pagal laipsnį. Pomirtinės išmokamos gim-nėms, kuriems jos užrašomos.

PASALPOS SKYRIUS turi penkis laipsnius:—Pirmo laipsnio nariai ligoje arba sužeidimų nelaimėse gauna \$3.00 savaitėje, 2-ro—\$6.00, 3-čio—\$9.00, 4-to—\$12.00, 5-to—\$18.00. Mokestys tokiosi pirmo laipsnio pašalpon 25c. mėnesiui; antro—50c., trečio—75c., ketvirto—\$1.00, penkto—\$1.50.

JAUNAMEČIŲ ARBA VAIKŲ SKYRIUM gal priklaustyti vai-kai nuo 1 metų amžiaus iki 16 metų. Jaunamečiai įstoijimo nemo-ka. Narytės mokestis \$2.20 į metus, arba kas trys mėnesiai po 55c. Jaunamečiai sulaukę 16 metų gali persikelti į suaugusių skyri-rius. Pomirtinės išmokamos tėvams arba globėjams. Pomirtinių didumas sulig amžiaus; pradėdant \$34.00 iki \$250.00.

SUSIVIENYMAS rūpinasi naulių, nelaimėlių ir pavargusių narių likimu ir del to turi įsteigęs LABDARYBES FONDA.

Rūpinasi narių ir apskritai lietuvių išvietimu, del to leidžia organą "Garsą," teikia organizacijos narių veikimo ir pa-saulines žinias bei naudingus skaitymus.

Norintys įstot į Susivienymą kreipkitės į savo kolonijoj gyvuojančios kuopos valdybą.

SUSIVIENYMO-CENTRO ADRESAS:

LIET. R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE,
P. O. Box 421 (78 E. South St.), Wilkes Barre, Pa.

LIETUVIAI VILNIUJE

TRIJŲ VEIKSMŲ VAIZDELIS VEIKĖJAI:

Kantautienė Gražina, 50 metų
Kantautas Vytenis, sūnus, 21 metų
Kantautaitė Danutė, dukterė, 18 metų
Strazdas Jonas, mokytojas, 24 metų
Šiurkštas Petras, mokytojas, 25 metų
Variūnas Kazys, mokytojas, 23 metų
Kariūnas Zigmas, mokytojas, 22 metų
Strovskis, politinės policijos viršininkas
Naguševskis, padėjėjas
Šimkevičius, policistas
Sakalauskis, policistas
Petrėnas, kalėjimo sargas

Laikas—20-tas amžius
Vieta—Vilnius.

VEIKSMAS I.

SIŲ DIENŲ GYVENIMAS VILNIUJE. VAIZDUOJAMA VIENOS LIETUVIŲ SEIMOS LIKIMAS.

(Kambarioje dvejos durys, kambarys papuoštas tautiškais ženklais, visur švaru, rūpestin-gai sutvarkytas).

DANUTĖ:—Šiandien širdis mano lyg ak-muo... Negaliu niekur rasti sau vietos. Kur tik einu, visur liūdna, ilgu, širdį gelia. Kodel toks nelaimas likimas ištiko mūsų tėvynė!... Atsimenu tas džiugsmo valandas, kai Vilnius buvo mūsų, kai laisvai širdis kvėpavo, linka-mai dainavome dainas. Bet prakeiktojo nevi-dono kalavijas užlopinė mūsų jaunąsias šir-dis. Mūsų kalbės tvarkytojai išaugabeno į Kau-ną, paliko mus, nelaimingus balto orelio na-

reikė priimt ir visų urėdų pa-vadinimus, nuo korporalo iki ža-ka kėnas nuo antro tesiskin-generolo, kaip yra tarptautiskai vadinami.

Kariuomenė susideda iš dvie-jų dalių—kareivių ir jų virši-ninkų, vyresniųjų, arba oficie-rių. O jų atskiri laipsniai turi savus pavadinimus. Kad lietu-viai būtų bent pavadinę tinka-mu vertimu, bet karininkas vi-sai nereikia, neatstoja žodį ofi-cieras, kaip tas žodis tarptau-tiskai vartojamas. Kad būtų pa-vadinę viršininku, ar tam pana-šiai, tai visgi būtų šiek tiek aiš-kes. Bet vistiek nebūtų nuosek-lumo. Reikė priimt visus tarp-tautiškus pavadinimus, arba nei-vieno. Pavyzdin, priėmė metri-šką sistemą saikų (mierų), tai priėmė ir visų skyrių pavadin-i-mus, kaip jie tarptautiskai var-tojami. Kaip išrodytų, jeigu bū-ty vienus pavadinimus palikę tarptautiškus, kitus būtų nuka-lē savotiškus,—būtų tik neaišku-mas, sumaišymas. Man rodos, tarptautiškų pavadinimų nėra ko bijotis, nes tie žodžiai nėra atskiri dalykeliai: 1. Laiminga, 2. Mjelė, 3. Gedalis, 4. Grandys, 5. Excelsior ir 6. Iš vakaro min-čių. Pažymėtina, jog E. Ožėš-kienė ir A. Čechovas yra buvę žymūs rašytojai, kurių raštai y-ra vertinami ir su pasigėrėjimu skaitomi.

Pr. Meškauskas.

SMAREUOLIAMS VIS. UŽKLIONA.

New York.—Antonio Ascolese užvedė bylą prieš grupę italu i-migrantų, kurie jį kelionės lei-teru apmušė. Mat, važiuojant lau-teru "Roma" Mussolinio garbin-tojai giedojo fašistų himną ir kitas jų dainas, o Ascolese prie jų neprisdėjęs. Už tai ir gavę. Tačiau dabar mušikos paragaus amerikoniškos tvarkos pyragų.

GYDUOLĖ, KURI VISAD GELBSTI

Tos "New and Improved Gold Medal Haarllem Oil Capsules", žinomos kaip gyduolė inkstų, kepenų ir puslės bėdose, yra ma-lonios ir lengvos imti. Jos turi gydymo galios, kuri išpopuleri-savo jas nuo 1696 metų. Išvy-kite iš kuno nuodus. Suvirkin-kite kuną. Vaistinėse trijų dy-džių, ieškokite "Gold Medal" vardo kiekvienoje dėžutėje.

NEW AND IMPROVED GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America) 73 E. South Street, Wilkes Barre, Pa. Laikams siųsti: P. O. Box 421 PHONE: Wilkes Barre 34711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. K. Miliauskas, Dvasios Vadas, Bellas Rd., Wanamie, Pa. P. P. Muliošis, Pirmininkas, 6606 Superior Ave., Cleveland, O. Ka. Marozas, Vice Pirmininkas, 6 Spruce St., W. Pittston, Pa. J. B. Šalūnas, Sekretorius, P. O. Box 421, Wilkes Barre, Pa. J. Molisius, Išdinininkas, 44 No. Landon Ave., Kingston, Pa. V. T. Kvietkauskas, Išdo Globėjas, 375 W. Academy Street, Wilkes Barre, Pa. A. F. Leikauskas, Išdo Globėjas, 939 E. Mahanoy Avenue, Mahanoy City, Pa. Dr. J. K. Ažukas, Daktaras Kvotėjas, 107 Hillside Street, Wilkes Barre, Pa.

TEISMO KOMISIJA

1. Kun. Norbutas, 25 So. Broad Ave., Frackville, Pa. 2. A. J. Domeika, 58-04—69th Pl., Maspeth, L. I. N. Y. 3. Vladas Palupis, 38 Sand St., Pittston, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. A. Zaliaduonis, 137 W. 13th Ave., Homestead, Pa. 2. Vincas Miliauskas, Box 599, Forest City, Pa. 3. K. J. Petrokas, 9654 Russell Street, Detroit, Mich.

SVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. A. Karužiškis, 1502 Clermont Rd., N. E., Cleveland, O. 2. A. Ambrozaitis, P. O. Box 421, Wilkes Barre, Pa. 3. Tamas Seimis, 1533 E. Marquette Rd., Chicago, Ill.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Kun. Sinkėvičius, 68 Chestnut Street, Plymouth, Pa. 2. J. Stulgaitis, 122 So. Mendel Street, Wilkes Barre, Pa. 3. V. Mardosa, 1733 Brick Ave., Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. K. Vencius, 90-a Lawrence Street, Lawrence, Mass. 2. Matas Zujuis, P. O. Box 421, Wilkes Barre, Pa. 3. Adv. P. Česulis, 1632 Engineers Bank Building, cor. St. Clair and Ontario, Cleveland, Ohio.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

PAŠALPŲ IR POMIRTINIŲ ĮSAKYMAI

Išrašyti nuo rugsėjo 10 d. iki rugsėjo 17 d., 1930 m.

Table with columns for name, amount, and date. Includes entries for Gabrielius Sabaitis, Katrina Miliauskienė, Vincas Zamauskas, Rozalija Zalogienė, Jonas Židžiūnas, etc.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

PROTOKOLAS.

LRKSA. Pittsburgho apskrities 31-mas Bertaininis suvažiavimas įvyko rugpjūčio 31 d., 1930 m., lietuvių šv. Antano parapijos svetainėje, Bridgeville, Pa. Prasiėjo 12:10 po pietų.

Suvažiavimą atidarė pirm. J. B. Tamkevičius. Kun. A. Jurgutis atkalbėjo maldą. Prie progos kun. Jurgutis sveikino susirinkusius delegatus ir pasakė trumpą prakalbėlę. Toliau sekė skaitymas dienotvarkės, kuri tapo priimta, kaip skaityta.

Valdybos registracija. Dalyvauja pirm. J. B. Tamkevičius, vice pirm. A. Lekavičius, rašt. E. Svetkauskienė, išd. A. Sikorskis, išdo glob. P. Norkienė. Delegatų registracija. Iš 38 kp. Homestead, Pa. atsilankė J. Svetkauskas; iš 112 kp. Bridgeville, Pa. dalyvavo A. Saunoris, J. Jocius, A. Kasaukas, Ig. Mažetis, K. Zataveckas, V. Pleta ir K. Pleta; iš 172 kp. Castle Shannon, Pa.—M. Adomaitis ir keli svečiai.

Protokolas skaitytas ir vienbalsiai priimtas. Valdybos raportai. Pirmin. J. B. Tamkevičius, rašt. — Svetkauskienė ir išdin. A. Sikorskis išduoda raportą žodžiu. Raportai priimti, kaip išduota.

Neužbaigti reikalai. Laikraščiai užsakyti Torontiečiams 1929 ir iki liepos 1930 n. nutarta toliau už primumerą pinigų nesųsti. Nutarta, kad raštininkė rašytų į laikraščių administracijas ir jiems tą praneštų. Čia išduota smulkmeniška apie jų piknykų atsakaita. Nauji įnešimai.

Įnešta rengti koncertą ir kitas iniciatas gerb. kun. Jurgutis laikyti "Card Party". Baluotė ir nutarta rengti "Card Party" Thanksgiving Day — Turkių Dienoje, ketvergo vakare, lapkričio 27 d., šių metų. "Card Party" bus puikioje lietuvi. Antano parapijės salėje, Bridgeville, Pa. Pelnas būsiančio vakaro bus skiriamas pusiau šv. Antano parapijai ir Pittsburgho apskrityje. Ši "Card Party" — tortų lošimas, — ir Bingo yra rengiamas su didžiausia energija ir kiekvieno lietuvi ar lietuviškos prievolės atsilankyti ir Bridgeville, Pa. lapkričio-Nov. 27 d. šių metų į milžinišką rengimą — "Card Party" ir "Bingo". Puikiausios dovanos bus suteiktos laimėtojams. Kun. A. Jurgutis pasirūpins ir pristatys kortas ir staličius, taipgi ir tikietus, bet prašo visų, visų Susivienymo Pittsburgho apskrit. narių, parduoti kaip galint daugiau tikiėtų prieš tą vakarą, tuomet ir rengimas pasiseks, kaip bus tikiety iš kalno parduota.

Vienbalsiai išrinktas pirmin. J. Tamkevičius važinėti ir atlikti silpniau gyvuojančius šios apskrities kuopas ir pranešti vietinių kuopų nariams, kaip svarbu priklausyti ir Susivienymą, taipgi ir apskritį, į vienybę, nes riencybėje — galybė.

Kiekvieną suvažiavimą yra svarstoma ir rūpinamasi apie palaikymą jaunimo lietuvių dvasioje ir jaunimo prirašymą ir Susivienymą. Taigi ir šiandien tuo klausimu daug kalbėta. Ypatingai kun. A. Jurgutis davė daugybę nurodymų. Mūsų nuomone, Centro aplikacijos turėtų būt spausdinamos lietuvių ir anglų kalboje. Jaunimas savo susirinkimus teveda anglų kalboje, jte išsirenka savo valdybą, taip pat ir išdinininką. Organe "Garsas" dėti ir anglų kalboje rašteliai, kaip ir kitų tautų tame pačiame organe yra pasiskaityti.

CLEVELAND, OHIO — 8 kp. susirinkimas įvyks spalį 6 diena, 7:30 vakare, lietuvių salėje, 6885 Superior Ave.

26969 Juozas Zelinauskas 259 kp. 5 sk. paš. už 57 d. pil. 27 d. pusė 211.50

26970 Jonas Tankevičius 283 kp. 2 sk. paš. už 11 d. 11.00

my ir jaunimui ir senesniems nariams, ir tųjų tautų jaunimas savo tėvų kalbą vertina.

M. Adomaitis iš 172 kp. Castle Shannon, Pa. įneša protestą, bet nepirodo laiškų, tuomet atidėtas sekančiam suvažiavimui. Sekantis suvažiavimas įvyks lapkričio 30 d. šių metų — pasukutinį nedėdienį lapkričio, S. S. Pittsburgh, Pa., liet. šv. Kazimiero par. svetainėje.

Susirinkimą uždarė pirm. J. Tamkevičius prašydamas kun. A. Jurgutį atkalbėti maldą. Susirinkimas užbaigtas trijose po pietų.

J. B. Tamkevičius, apsk. pirm. E. Svetkauskienė, apsk. rašt. Washington.—149,000 pasaulinio karo veteranų reikalauja naujo pašalpy nustatymo įstatymo.

BROOKLYN, N. Y.

134 kp. nariams. Pereitą susirinkimą buvo pranešta, kad spalį 5 d., 1930 m. įvyks pamaldos pagerimui Vytauto D. L. Kunigaičio New Yorko katedroj. Laiką ir antrašą sužinosit vėliau. Taigi dalyvaukit visi.

Mūsų susirinkimas įvyks spalį 12 d., paprastoj vietoj, tuoj po pamaldų. Kuo daugiausia susirinkit užsimokėti ir atsiveskit naujų kandidatų prirašyti. K. Eidukaitis, 134 kp. rašt. 378 Hooper Street, Brooklyn, N. Y.

HARTFORD, CONN.

Visi LRKSA. 89 kuopos nariai susirinkit rugsėjo 27 d., 8 val. vakare, į Sv. Trejybės par. mokyklos svetainę, apacioj, ir eisim visi sykiu viršun. Esam nartę dalyvaut L. D. S. 6 kuopos rengiamam šokių vakare. Visi sykiu pasilinksimsim. Įžanga veltūi. M. O. P.

PARENGIMAI.

NIAGARA FALLS, N. Y. Spalį 5 d. bus labai gražus vaidinimas ir balius. Gerbiami nariai ir narės. Visi malonėkite atsilankyti, bet nepamirškite ir savo draugų — nenarių — atsivest. Vietos užteks visiems ir bus visi labai gražiai priimti. Bus labai juokingas vaidinimas, užtikrinam, kad visiems labai patiks ir juokų bus iki kaklo. Po vaidinimo šokiai. Muzika kuo puikiausia. 7 muzikantai ir geriausi iš viso Niagara Falls, N. Y.

Tokių vakarų retai pasitaiko, tik vieną sykį ir metus. Mes kvėčiame į šį mūsų gražų lietuvių visus Niagarafaličius ir kanadiečius. Malonėkite atsilankyti, o visi būsite maloniai priimti, ir mes būsim labai dėkingi.

Vaidinimas prasidės 7 val. vakare. Po vaidinimo šokis iki vėlumos. Bus šv. Jurgio parapijos salėje, E. Falls ir 19-ta gatvė. Vakaro Rengėjai.

DUQUESNE, PA.

Nežinomo laiško (surprise letter) balius. Bus rugsėjo 27 d., 7 val. vak. Rengia LRKSA. 102 kuopa. Vietas: 156 Duquesne Ave. Kviečiame nuodirdžiai visus. Del supažinimo apielinikių lietuvių įžanga sumažinta — porai 50c.

Kviečia 102 kuopa ir Rengėjų komitetas.

CLEVELAND, OHIO — 8 kp. susirinkimas įvyks spalį 6 diena, 7:30 vakare, lietuvių salėje, 6885 Superior Ave.

CONN. APSKRITIES METINIS SUVAŽIAVIMAS.

Įvyks spalį 12 d., 1 val. po pietų, šv. Juozapo par. mokykloj, Congress Ave., John Street, Waterbury, Conn.

Visos kuopos malonėkit prisijusti delegatus, nes suvažiavimas bus svarbus, nes: 1. metinis suvažiavimas, 2. bus rinkimas valdybos 1931 metams, 3. bus išduota raportai iš Seimo tų delegatų, kurie dalyvavo Seime, 4. bus atlyginta toms kuopoms, kurios prirašė naujų narių Vaiaus laike.

Kurios kuopos negalės dalyvaut suvažiavime, kuopų raštinkai, malonėkit išpildyt prisijustas blankas ir sugrąžint apskrities rašt. pirm spalį 12 d.

Visos kuopos malonėkit prisijusti savo kuopų raportus, veikimą, ir narių stovi. Visos kuopos duokit gerų įnešimų organizacijos ir apskrities gerovei. T. Brogienė, apskr. rašt. 814 Bank St.,

WISCONSIN APSKRITIES KUOPOMS.

LRKSA. Wisconsin apskrities kuopų atstovų metinis suvažiavimas įvyks spalį 19 dieną, 1 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje, North 10-th St., ir Erie Ave., Sheboygan, Wis.

Kuopų valdybos, pasirūpinkite, išrinkti ir atsijust atstovų į suvažiavimą, nes yra daug svarbių dalykų, kuriuos reikės aptart.

Šis yra metinis suvažiavimas. Ant. Stauskas, apskr. pirmin. 1141 High Ave., Sheboygan, Wis.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

CLEVELAND, OHIO — 50 kp. susirinkimas įvyks spalį 2 dieną, 7:30 vakare, lietuvių salėje. Mel-džiame visus narius susirinkti.

GRAND RAPIDS, MICH.—54 kp. susirinkimas įvyks spalį 1 dieną, 7:30 vakare, parapijos mokinėms.

DONORA, PA. — 88 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 28 dieną šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėkit visi būti ir naujų narių atsivesti.

HARTFORD, CONN. — 89 kp. susirinkimas bus rugsėjo 28 dieną po sumos parapijos svetainėje, 41 Capital Ave.

EXPORT, PA. — 125 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 28 dieną 3 val. po pietų, Mechanics Hall.

MANCHESTER, CONN.—164 kp. susirinkimas bus rugsėjo 28 dieną 2 val. po pietų, po Nr. 89 Birch Street.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas įvyks spalį 7 dieną, A. Rupio salėje, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžia 7:30 vakare. Visi nariai, malonėkite dalyvaut.

COLUMBUS, OHIO. — 235 kp. susirinkimas bus rugsėjo 28 dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

SIMPSON, PA. — 271 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 28 dieną Igo Stungio salėje.

MILLJARDIERIUM TAMPA TAS.

kuris moka centus taupyti. Jei tamsta nori sužinoti, kas dedasi tėvynėje Lietuvoje, tai privaiži giminėms arba pažyntiems nuolat laiškus rašinėti. Tas darbas tamstai atina daug laiko ir brangiau kainuoja.

Tamsta gali kas savaitę visai priemamu būdu daug ką apie Lietuvą ir savo artimuosius sužinoti, skaitydamas didžiausią Lietuvos katalikų savaitraštį "MOSŲ LAIKRAŠTĮ". Tamsta "Mūsų Laikraštis" per metus aplankys 52 karta su daugybė įdomiausių naujinių iš Lietuvos tik už 1 dolerį ir 20 centų. Pamanyk tik tamsta, ar gali būti kas pigesnio? Tamsta tik nieko neatsidėliodamas, parasyk savo adresą, ir rašyk tai sumai čekį ir pasiųsk šiuo adresu:

"MOSŲ LAIKRAŠČIO" Administ., Laisvės Alėja 81, Kaunas, Lithuania.

LIETUVIAI, RAŠYKITES Į L. R. K. SUSIVIENYMĄ AMERIKOJ!

Tai mūsų apdraudos — fraternalė, tautinė ir religinė tvirtovė. Tas reiškia, kad Susivienymas savo nariams sužeidimų ir ligų nelaimėse teikia gausias pašalpas, o nariams mirus išmoka pomirtines našlėms, našlaičiams, tėvams, seserims, broliams, žodžiu sakant — artimiausiems giminėms, kuriems palieka apsidraudęs narys savo certificate arba sutarty.

Susivienymo tikslas yra vienyt brolius lietuvius katalikus, gaivint ir stiprint katalikystę ir lietuvisystę.

Į Susivienymo pilnamečių narių skyrius gali stot visi lietuviai katalikai gyvenantys Amerikos Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje, vyrų ir moterų, sveiki kūnu ir protu, nuo 16 iki 50 metų amžiaus.

Kiekvienas kandidatas, norintis įstot Susivienymą, turi išpildyt iš Centro gautą aplikaciją ir pasidout daktaro egzaminacijai. Kuopoje (susirinkime) kandidatą rekomenduoja du nariai ir pasirašo jo aplikacijoj.

Įstojimo mokestys tokios: nuo 16 iki 25 metų amžiaus \$1.00, nuo 26 iki 36 m. — \$3.00, nuo 37 iki 45 m. — \$4.00, nuo 46 iki 50 m. — \$5.00.

Stojant kartu Apsaugon ir Pašalpon moka \$1.00 daugiau ir nemažiau kaip už vieną mėnesį duoklių.

APSAUGOS (POMIRTINIŲ) LAIPSNIAI.

Susivienymo Apsauga turi 7 (septynis) laipsnius. Pirmo laipsnio pomirtinė \$150.00, antro — \$250.00, trečio — \$500.00, ketvirto — \$750.00, penkto — \$1000.00, šešto — \$2000.00, septinto — \$3000.00.

Priimtam nariui Susivienymas išduoda narystės certificate, arba kontraktą, sudarytą sulig valstybių reikalavimų.

Pomirtines pašalpgavims L. R. K. Susivienymas išmoka greitai.

Kuo anksčiau įsirašysit, tuo geriau. Mokėsit mažesnes įstojimo mokestis ir mėnesines duokles. Tuo pačiu metu būsit apsirūpinę ligų ir mirties nelaimėse.

PASALPOS SKYRIUS.

Prie Susivienymo Pašalpos skyriaus gali priklausyt visi nariai, įsirašę Apsaugon. Pašalpos Skyrius turi penkis laipsnius: Pirmo laipsnio nariai ligoj arba sužeidimų nelaimėse gauna pašalpos \$3.00 savaitėj, antro — \$6.00, trečio — \$9.00, ketvirto — \$12.00, penkto — \$18.00 savaitėj. Mokestys tokios: pirmo laipsnio pašalpon 25c. mėnesiui, antro — 50c., trečio — 75c., ketvirto — \$1.00, penkto — \$1.50 mėnesiui.

Seimynos globėjai ir matintojai atsidurus ligos patale... Visiems būtų ramiau, jei gautų pašalpas... Bet kol sveikas buvo, apie apsidraudimą nesirūpino ir nepaisė.

Moterys gali priklausyt į 1, 2, 3 ir 4 pašalpos laipsnius ir moka tas pačias mokestis, kaip ir vyrų.

JAUNAMEČIŲ SKYRIUS.

Susivienymas turi Jaunamečių Skyrių, į kurį gali priklausyt kūdikiai ir vaikai — abiejų lyčių, katalikų tikybos, sveiki kūnu ir protu, nuo 1 metų iki 16 metų amž.

Įstojimo mokestis Jaunamečių Skyriun nėra. Nario metinė mokestis \$2.20. Sumokama už visą metą antsyk arba bertaininiais mokėjimais po 55c. (kas 3 mėnesiai).

Jaunamečių skyriai randasi prie pilnamečių narių kuopų. Kur nėra pilnamečių kuopų, ten nėra nei jaunamečių skyrių.

Jaunamečių skyriai taip pat laiko susirinkimus, rengia pramogėles, kelia meną ir sportą.

Jaunamečiai, sulaukę 16 metų amžiaus, persikelia į pilnamečių skyrius, į tokius, kokius pasirenka.

Mirus Jaunamečių Skyriaus nariui pomirtinė išmoka tėvams arba legaliams globėjams. Pomirtinių didumas sulig amžiaus.

Tėvai, įrašykite savo vaikus, kad jie iš pat mažens prisiristų prie lietuviškos-katalikiškos organizacijos, kuri padės išaugot jų tautiškumą, tikėjimą, o mirties nelaimėje išmokės pomirtinę.

KOKIĄ NAUDĄ SUSIVIENYMAS TEIKIA SAVO NARIAMS?

Susivienymo naudingumą ir gerovę, teikiama nariams, geriausiai parodo skaitlinės. Kiekvieną mėnesį pašalpos ir pomirtinėms organizacija išmoka nuo 20 iki 25 tūkstančių dolerių. Nuo 1928 m. liepos 1 d. iki 1929 m. liepos 1 dienos sirgo 6246 nariai. Jiems išmokėta mažesnis ar didesnis pašalpos. Per tą laikotarpį mirė 251 narys. Tai jau visa minia iš šio pasaulio atsiskyrusių žmonių. Jie paliko nuliūdime savo artimiausius: — tėvai — vaikus, vyrai — žmonas, žmonos — vyrus, tėvus, brolius, seseris ir už mirusius išmokėtos pomirtinės į daugelį Seimynų įnešė sumažinimą vargo, skurdo ir susikirtimo.

Be tiesioginio narių aptarnavimo, mokant pašalpas ir pomirtines, Susivienymas turi įsisteigęs Labdarybės Fondą, į kurį suplaukusias pajamas išdalina labiausiai paramos reikalingiems nariams — nelaimingiems našlaičiams, našlėms, invalidams — besveikiams ir paliečiams. Susivienymas rūpinasi, kur tik galima, apleistųjų narių likimu ir jiems mirus rūpinasi jų tinkamu palaidojimu.

Per 40 metų gyvavimo ir veikimo laikotarpį Susivienymas išaugo į milžinišką lietuvių nacionalę fraternalę organizaciją. Nariu skaičius — dvidešimt tūkstančių. Bendras turtas šiuo laiku siekia per milijoną dolerių. Kiekvieną metą turtas pasididina nuo 60 iki 100 tūkstančių dolerių, nežiūrint, kad šimtai tūkstančių dolerių išeina išmokėjimams pašalpy ir pomirtinių. Bendrai, per visą gyvavimo ir veikimo laiką Susivienymas savo pašalpgavims yra išmokėjęs apie du milijonu dolerių. (Bus daugiau).

Jaunimo Kampelis

Arėjas Vitkauskas.

DARZO SNEKOS

"Pavargau labai, mamyte! Nebelipsiu—man gana!"—
girdžiu, skundžiasi mažytė didesnei žaliai pupa...
"Lipkime greičiau, išaugti reikia tau dar daug, pupa! Nėra ko rudens čia laukti!"—
sako, girdžiu, ja mama...
"Trošk man! Prašau palaukti! Man kas valanda sunkyn!"—
"Nėra ko, sūneli, laukti!"
Lysk greičiau, greičiau gilyn!"
Kalbasi taip morkai tyliai, lysdamas šalia gilyn...
Briaunasi į žemę smyliai, šona! jų—platyn, platyn...
Skuba, kas tik žalias, augti iš visos visos jėgos—
nėra ko sustojus laukti baltadantės čia žiemos!
Baltadantė, ką užėjus—
kaip matai darže suės, pasikvies į talką vėjus—
jie kramtyti ją padės...
Raginasi vienas kitą morkas ilgus ir pupa: pūškčia, kaip sunkumą rita—
darbo jėgą visiems gana!
Kvaili kartais tie mažiukai—
prašosi gailiai "Palauk!"—
Kol dar lapai stipručiuok!—
nežiopsok ir orą trauk!...
Tokios snekos vien iš daržo plaukia aiškios į ausis: stengiasi, kol dar nevaržo kieta žiema ir naktis!

Arėjas Vitkauskas.

AKYTĖS GYVENIMO LAIPSNIUKAI

Akytė jau didelė mergaitė. Dar šią vasarą ji ganė žąsis, bet tas negalėjo sumazinti jos vertės: ji šį rudenį eis į mokyklą. Akytės sesuo Aigustė šį rudenį pradės paskutinį skyrių ir pavasarį išeis, palikdama Akytę lyg atstovauti jų šeimynai mokykloje.
Žinoma, kad Akytė nori eiti į mokyklą. Da pernai ji išmoko nuo sesers pažinti raides ir dabar prie jos patalo ant sienos kamaraiteje buvo užrašas:

AKYTĖ MAŽA MERGYTĖ GANO ŽĄSELES.

Tas raides ji iškarpė iš popierių, kuriuos motutė vartojo ką nors suvynioti. Ten yra didelių raidžių—jomis daugiausia būva parašyti skelbimai apie visokius parduodamus daiktus. Akytė išsikirpo sau reikalingų raidžių ir jas tvarkingai ant sienos virš savo patalo sulipino tiesiai ant raštų. Dargi žodžiai vienas nuo kito buvo tarpeliu atskirti—
taip jau buvo raštinga Akytė. Bet jos moksas dar tuo nesibaigė—ji, namie bebūdama, dar daugiau gudrumo įsigijo. Po minėtu užrašu prie jos patalo buvo kitas—jau nebe iš karpytų raidžių sudėtas, o jos pačios ranka parašytas. Rankos rašto raidžių ji dar nemokėjo, tai dar spausdintų raidžių pavidalus savo ranka ant sienos kreida išrašė. Kreidos turėjo mamytė—ji, siūdama broliukui kepinaites, kreidos šmotuku daro pažymėjimus ant audeklo, kad žinoti, kaip sukirpti. Ant ras Akytės užrašas, žemiau už pirmąjį, iš toli baluoja:

AKYTĖ EIS Į MOKYKLĄ.

Ant ras užrašas Akytės buvo padarytas tuomet, kai pereitą pavasarį namuose išėjo kalba apie tai, kad nuo rudens į mokyklą eis jau nebe viena Aigustė. Nuo to paties akimirksnio Akytė vaizdavosi mokyklos suole besėdinti, nors, tai buvo ant ežikės lauke. Ir žąselės Akytėi atrodėdavo kaip baltos raidės po žalia pieva. Panašiai, galvojo Akytė, ir knygoje mintis, kaip žąselės, reikia ganyti, žiūrėti ir raištelės. Mokykloje Akytėi nebus ir taip jau nauja—ji senai pasirodusi būti mokinė ir kelias kartus jau save aiškiai ja esanti sapnavo.

Kai priėjo laikas palikti žąsis ir eiti drauge su Aiguste į mokyklą, mažą galvotą pirmiausiai pamano apie tai, kad netrukus ji galės padėti ant sienos prie savo patalo trečią užrašą, ir jau—aiškiai rankos raštu pačios užrašė:

Akytė—pirmo skyrusio mokinė.

Su tokiais mintimis ji išėjo į vietą, kurioje parodomai vartai į platų ir šviesų pasaulį. Mokykloje Akytė pasiners į raidžių ir minčių gelmes.

Vienas misijonierius, New Orleans Tėvas Dufas, 1852 metais, įėjo į vieną kraituvę ką tai tokio nusipirkti: kreirėsi į pasamdytą pardavėją iš niu irlandų, kuris vadinosi Džiakomas. Juodu kalbėjosi apie javus ir sėklas. Staiga Tėvas Dufas užklausė jaunuolio:
—Ar nenorėtumėi tapti kunigu?

—Ar tai galima?—atsako Džiakomas, —
aš dėl uždėbimo duonos kąsniio čia turiu būti visą dieną, man nelieka laiko mokyti.
—Bet tu turi laiko vakare, ateik į mano namus, aš tave pamokinsiu.
Nelauktas mokinys tos netikėtos mokyklos buvo Džiakomas Gibbons, kuris mirė būdamas kardinolu, Baltimorės arkivyskupu ir garsiu žmogumi Šiaurės Amerikoje. "S."

GDURUOLIS.

Viena ūkininkų šeima susilaukė garbingo svečio—savo giminaičio kunigo. Šeimininkė paprasė svečią į seklyčią, kur su juo šnekučiavos apie įvairius dalykus. Prie jos buvo mažytis sūnelis. Kai reikėjo jai išeiti valandėlei ūkio reikalais, ji tarė sūneliui:
—Pabūk čia su gerbiamuoju svečiu, kol lei aš gryšiu. Netinka svečią vieną palikti kambary.
Berniukas užsilpo ant kedės prieš svečią ir galvoja, apie ką su tokiu dideliu žmogum kalbėti. Svečias, nekreipdamas į jį jokio dėmesio, varto paveikslėlių ir atviručių rinkinius, albomais vadinamus. O lauke taip gera, saulutė šildo, šunytis rudis kieme loja, vaikai linksmi žaidžia. Kur mama, ko ji taip ilgai neateina? Baisiai nuobodu su dėde būti. Tačiau nevalia svečio vieno palikti. Staiga nušvito berniuko akutės.
—Dėde, sako, ar Viešpats Dievas yra visur?
—Žinoma, atsako svečias; jau senai tau reikėjo žinoti.
—Tai ir čia seklyčio yra Dievas?
—Yra, yra, vaikeli.
—Tai, dėduli, jia Viešpats Dievas pabus su jumis, o aš bėgsiu pas vaikus.
Tai taręs, berniukas žaibu išbėgo iš kambario. "S-lia."

LIETUVOS TERITORIJA.

Lietuva geografinės padėties atžvilgiu yra Rytų Europoje. Jos žemės plotas tai 56 tūkstančius 66 ketvirtuosius (kvadratinis) kilometrų. Jei Lenkija nebūtų pagrobusi Vilniaus srities, tai visas Lietuvos valstybės žemės plotas būtų turėjęs arti 80 tūkstančių kv. km. Viso pasaulio žemės plotas (be vandens) turi 146 milijonus 775 tūkstančius kv. kilometrų. Tad Lietuvos žemės plotas (be Vilniaus srities) sudaro vieną 2621 pasaulio dalį. Europa, kurioje yra Lietuva, turi 9 milijonus 587 tūkstančius kv. kilometrų. Tad Lietuva yra viena 171 Europos dalis.
Nors Lietuva savo žemės plotu yra ir mažesni valstybė, tačiau pasauliui esama dar mažesni valstybė. Žemės didumą atžvilgiu mažesnis kaip Lietuva Europoj yra: Albanija (27,538 kv. km.), Andora (453 kv. km.), Belgija (30,444 kv. km.), Danija (43,017 kv. km.), Dancigis (1,952 kv. km.), Estija (47,549 kv. km.), Lichtenšteinas (459 kv. km.), Liuksemburgas (2,586 kv. km.), St. Marino (59 kv. km.), Mönako (21 kv. km.), Olandija (34,208 kv. km.), Šveicarija (41,295 kv. km.). Vadinasi, Europoje yra 12 valstybių, kurių žemės plotas mažesnis negu Lietuvos.
Vakaruose Lietuva susisiečia su Baltijos jūra ir Vokiečių valstybe, žiemuose su Latvija, o rytuose ir pietuose su Lenkų pagrobtais Lietuvos kraštais.

KAS YRA TEVYNĖ.

Tėvynė,—tai tas stebėklingas žodis, kuris gali kiekvieną vyrą paversti kareiviu ir kiekvieną moterį kankine; kuris priverčia vaikus nusiminti verkti, del ko jie ne-vyrai ir senius, del ko jie daugiau negali vartoti ginklo.
Tėvynė—tai tas šventas žodis, kuris atplėšia ūkininką nuo arko, darbininką nuo darbo, mokslininką nuo knygos; kuris ištraukia jaunikaitį iš mylimosios ar sužadėtinės rankų ir surenka visus žmones prie vienos vėliavos, į kurią jie žiūri didvyrio drąsumu ir kankinio meile. P. Mantegacca.

Tėvynė Lietuva! Kaip sveika tu brangi. Įvertina tave tik svetimoj padangėj. Tavęs netekę. Adomas Mickėvičius.

LENGVAS AMATAS.

Anglijos kaime menkoje lūnelėje gyveno vargšė žmonelė. Vieną gražią dieną ji pasistatydino gražų namelį. Nustebę kaimynai teiraujami:
—Kaip tu iš karto taip pralobai?
—Ak, visa apmokėjo mano sūnelis, kurs Londone tur lengvą, bet gerai apmokamą darbą.
—Ką gi jis daro, jūs gerasis Jonelis?
—Oi, jis daug udirba, o tačiau nieko neveikia, kaip tik kas dieną nuėjęs apcirka įkiša savo galvą liūtui į nasrus. Likusį laiką jis laisvas, nieko neveikia. "S."

VYTAUTO DIDŽIOJO MINEJIMAS IR VILNIAUS ŽAIZDA

I.
Lietuvos praicitis tyrinėtojai yra pariparodę, kad 500 metų atgal Vytauto valdoma Lietuva buvo pasiekusi galingos imperijos laipianio ir kad tos galybės diršūnė atatikio Vytauto vainikavimo diena, būtent 1430 m. rugšėjo 8 d.

Garsi Lietuvos istorinė praicitis yra mums dabar stiprus įrankis prieš tuos svetimąsias politikus, kurie vis dar nenori tikėti Lietuvos nepriklausomybės ateitį vien del to, būk Lietuva neturinti istorinių savarankumo tradicijų. Kad Vytauto Didžiojo vainikavimo diena—rugšėjo 8—tapo paskelbta Lietuvos Tautine Svečią ir reikiama Lietuvos galybės ir garbės viršūnę praicityje,—tai mūsų laikais reiktų skaityti *Svietausiu Atgimusiu Lietuvos Momentu* tu neužmirštamą faktą, kada Lietuvos kariuomenė, išstūmusi iš Vilniaus rusų bolševikų pulkus, Gedimino Kalne iškėlė Lietuvos trispalvę vėliavą. Tas Vilniaus, kaipo Lietuvos sostinės, atvadavimas iš rusų įvyko 1920 m. rugpičio 26 d. Tai yra didelės politinės reikmės faktas.

Neilgai, tačiau, Lietuvos vėliava plevėsavo Vilniuje,—vos pusantrą tik mėnesio: klantinęgi lenkai, spalį 7 d. pasirašydami sutartį Suvalkuose ir pasizadėdami Vilniaus neliešti,—spalį 9 įsiveržė į Vilnių ir ten įsiviešpatavo, kaip Jogailos laikais.

Anais praicitis laikais Vytauto genijus išvarė lenkus iš Vilniaus. *Kas paluosius Vilnių mūsų laikais?* Stebėklų bei katastrofų nelaukiame. Tik tvirtai organizuota lietuvių tauta sąmoningai ir nepailstamai žingsnis po žingsnio įdama prie tikslo,—išvaduos Vilnių ir vėl jį padarys suvienytos Lietuvos sostine, kaip kad buvo Vytauto laikais.

Lietuviai nereikalauja nei sprindžio svetimos (lenkų) žemės, bet niekas negali mums užginti reikalauti amžiams lietuviškas Vilniaus žemės. Tegul lenkai kolonizuoja Vilnių, tegu mėgina tikinti pasaulį, kad Vilniaus krašte lietuvių jau nebesama,—tuščios pastangos. Vilniaus krašto gyventojai kaip buvo taip ir liks ištikimi savo gimtajam kraštui,—Lietuvai, o lenkus kaip skaitė taip ir skaitys atėjūnais ir grobikais.
Negalime todėl tylėti, kai Vilniaus krašto atėjūnai mindžioja vietos gyventojų—lietuvių teises ir varu jiems brukanusibodusią lenkų "kultūrą". II.

Spalį 8 d. šiais 1930 metais sueina dešimt metų, kai per Želigovskio avantiūrą buvo pagrobta Vilnius, Vilniaus, Suvalkų ir Gardino apylinkių gyventojams tai buvo juodas ir liūdnas dešimtmetis. Tą nelaimę giliai jaučia visa Lietuva ir visa lietuvių tauta. Ir kas gi toliau? Kaunas nuo Vilniaus yra tik 100 kilometrų atstumo; o nuo demarkacijos linijos iki Vilniaus yra tik 30 kilometrų arba apie 30,000 žingsnių... Klausimai: kiek žingsnių Vilniaus link nužengė lietuvių tauta per 10 Vilniaus okupacijos metų? Kiek žingsnių dar reikia padaryti iki teisingo Vilniaus klausimo išsprendimo? Kokioje padėtyje dabar randasi Vilniaus vadavimo akcija?

Tų spirginančių mūsų jausmus ir protą klausimų negalėsime nusikratyti koliai Vilnius neatvaduotas. Kaip ten bebūtų, vienas dalykas yra aiškus: žodžiais Vilniaus neatvaduosime; reikalingas darbas, reikalinga žengti, o ne ant vietos stovėti. Visoje Lietuvoje veikia galinga "Vilniui Vaduoti Sąjunga". O kodėl tokios sąjungos nėra tarpe Amerikos lietuvių? Juk gan greit visos Amerikos lietuvių didžios ir mažos draugijos

bei susivienijimai stovi už Vilniaus atvadavimą; juk, berods, visos Amerikos lietuvių politinės srovės Vilniaus vadavimo reikalą yra įsirašiusios ir savo programas; juk veik visose diršenėse ir mažesnėse lietuvių kolonijose Amerikoje buvo ir yra dedamos Vilniaus reikalams aukos ir rengiami įvairūs parengimai; juk ir dabar šiais Vytauto Didžiojo metais yra steigiami didžiuliai komitetai ir rengiamos įspūdingos iškilmės, kaip va Baltimore, New Yorke, Waterbury, Chicagoj ir kitur!

Siemetinės spalį 9 dienos minėjimai turėtų būti visuotini ir reikšmingi.
Visi gerai atsimename, kaip vienas išdidus lenkas akivaizdė viso pasaulio paklausė Lietuvos delegato: karas ar taika? —Atsakymas buvo: taika. Bet kokia gali būti "taika" be teisybės, kai Vilniaus žaizda nesūgyja? Kokia gali būti "taika", kada po jos pamatu norima užkasti sulaužytos teisės (Suvalkų sutarties) skeveldra? *Teisybės!*—*Štai ko Lietuva reikalauja!*

Bet spalį 9 dienos minėjimas privalo būti kas metais reguliariai atliekamas,—kaipo teisybės reikalavimo diena, kaipo lenkų papildytos nedorybės "momento" ir kaipo vilniečių lietuvių suraminimo ir jiems moralės bei materialės pagalbos suteikimo diena.
Šiam didžiam darbiui turėtų vadovauti Amerikos lietuvių Vilniui Vaduoti Sąjunga. Tos Sąjungos įkūrimo pradžia galėtų būti padaryta per Vytauto Didžiojo iškilmės. Tai tikrai būtų dar vienas rimtas žingnis Vilniaus link.

P. Zadeikis, Liet. Gen. Kons.

NAUJI RAŠTAI.

Chr. H. Stang, *Die Sprache des litauischen Katechismus von Mažvydas (Skrifter utgitt av Det Norske Videnskaps-akademii i Oslo II. Hitts.—Filos. Klasse. 1929 No. 3). Utgitt for Fridtjof Nansens Fond. Oslo. J. Kommission Hos Jacob Dywbad, 1929. Kaina: Kr. 22.00. 192 pusl.*

Apie šią knygą šiaip yra atsiliepię prof. E. Fračekelis, Kylio universiteto įgynamosios kalbotyros ordinarinis prof., (kurį laiką skaitęs paskaitas Lietuvos universitete ir gerai pramokęs lietuvių kalbos).

Pastarą laiką daug mokslininkų domėjosi senaisiais lietuvių literatūros paminklais, ir ne tik jų leidimas, bet ir jų kalbos nagrinėjimas žengė žymiai priekyn. Leipcigo universiteto profesorius G. Gerulis atrado prieš keliarūšis metus Karaliaučiaus valstybės archyve visus seniausio lietuvių rašytojo, M. Mažvydo, veikalus, kurio katekizmas, išėjęs 1547 m., buvo jau žinomas; jį buvo išleides jau 1874 m. garsus aiščių kalbų žinovas A. Bezzenbergeris. Gerulis aprūpino savo leidinį tam tikra įvada, kurioj kalba apie Mažvydo gyvenimą, jo raštus ir bendradarbius. J. K. Širvydo pamokslu punktus dvejusoje tomuose publikavę F. Spechtas, pridėdamas ir lenkišką atitikimą. Pagaliau E. Sittigas naujai atspausdino lenkišką raštą Ledezmos katekizma su jo lietuviškais vertimais. Danksis ir kito žmogaus, kurio vardas nėra žinomas, padarytais. Labai sveikintina, kad Stangas dabar mėgina kuo tiksliausiai aprašyti Mažvydo katekizmo tarmę. Galima sakyti, kad Stangas labai gerai atliko savo uždavinį. Stangas įvadoje plačiai kalba apie įvairius Mažvydo šaltinius. Mažvydo vertimo skyrus, kuriuos atspausdina greta su originalais. Mažvydo tarmės, Stango nuomone, kad rašytojas vartoja apskritai imant vieną iš šiaurės va-

karų žemaičių tarmių. Jau tas faktas, kad Mažvydas nemokėjo vokiškai, prieštarauja jo kilmei iš Klaipėdos apylinkių. Katekizmo pradžioje jis skelbia, kad jo knygos krepiaisi "lietuvininkump ir žemčiūmp." Kadangi Stangas stropliai užsiėmė ir šiandieninėms žemaičių tarmėms ir pats buvę kelius mėnesius Žemaitijoje, jo knyga turi labai didelę vertę.

Arėjas Vitkauskas.

JUOKAI.

VISĮ ČIGONAS.

Kartą vienas ponas važiuodamas sutiko mažą čigonuką. Ponas buvo girdėjęs apie čigonų vagišką apsuksimą. Sustojęs paklausė:
—Na, pasakyk, mažuti, ar tu gerai moki vogti? Juk čigonukas, rodos?
—Ne, ponutis, aš dar gerai nemoku, bet mano tėvas tai gerai... Jei reikia, galiu pavadinti. Jis visai netoli, koki trys kilometrai.
—Tai pavadink,—sako susidomėjęs linksmas ponas.
—Tai kad, ponutis, reiks ilgai laukti. Aš toks mažas ir žingsniai trumpi. Duokit, ponutis, vieną iš šitų greitų arklių.
Vežėjas iškinkė vieną arklių, bet čigonukas prašo antro:
—Ponutis,—tai vis tas pats, ką ir pėščias. Kuo gi atjos tėvas? Jo ir kija dar skauda.
—Na, duok jam ir antrą,—juokiasi ponas vežėjui.
Čigonukas dulkmės nurūko. Po valandos ateina tėvas, senis čigonas.
—Ponutis, duodate arklis paikiems vaikams, tai ir sulaukė Jodinėja sau abiem arkliais. Gerai, kad dar pasakė. Pėščias gavau atšlernuoti. Ponutis norite pamatyti kaip mes vagiame? Aš parodysiu su didžiuliu noru, bet man reikia pagalbininko. Duokit šitūs likusius arklius, ir aš susirasiu antrą sūnį

ir kartu atjosime. Pamatysite, ponutis...
Čigonas jau senai nuėjo paskutinę arklių porą, o ponas vis laukia ir laukia.
—Gatava,—sako supratęs vežėjas,—ponas jau pamatei jų amata. Eikim pėsti į miestą, bo ir valgyt noris.
Jie nuėjo, o karietą paliko pakelėj. Kai sugryžo antrą dieną, tai ir karietos nebebuvo nei "dūko."
"Z.P."

PAMOKE KUNIGAİKSTI

Kunigaikštis, kilęs iš senos ir garbingos kunigaikščių giminės, labai mėgo pagarbą ir taip išdidžiavo, kad net uždraudė jėit į savo kiemą su kepurėmis. Pats karalius, važiuodamas pas kunigaikštį, savo arklus palikdavo prie vartų.
Vienas juokdarys sumanė pajuokti kunigaikštį išmislą: užsidėjo didelę zuikio kepurę, pralindo pro vartų apacią ir pasileido šliaužti per kiemą.
Pamatė kunigaikštis, liepė sučiupti ir atvesti.
—Kaip tu drysai su kepure jėit į mano kiemą?—sūško kunigaikštis.
—Pas jus, kunigaikšti, įsakyta nevaikioti su kepurėmis, o apie šliaužiančius nieko nepasakyta.
—Ar nežinai tu, palaidūne, kad ir pats karalius nevažiuoja į mano kiemą!
—Tai polyginimas! Suprask, kad jis karalius, o aš žmogelis, tarp mūsų didelis skirtumas. Prieš karalių tu stovi, o prieš mane sėdi.
—Bet kaip tu drysai jėiti?
—Aš visiškai nečjuau, tik pro vartus pralindau. Tavo žemės nemindžioju, tik pilvu pabrūzavau.
Kunigaikštis gardžiai pavaišino nelauktą svečią ir metė savo išmislą. "K."

BIZNIERIAI SKELBKITE "GARSE"

REUMATIZMAS PANAIKINAMAS

NAUJAS IR SEKMINGIAUSIAS GYDYMAS

Tūkstančiai Atgavo Sveikatą
Medicinos mokslas Vokietijoje tikrai įvertintas ir visų tautų paskelbtas, kaip mes turim būt dėkingi už galingą gydytoją, kurio atneša sveikatą milijonams kentėjusiems. Garsus Vokietijos gydytojas ir mokslininkas Dr. Otto Ibrado paskiausias gerą gydytoją "RHEUMADOR," kuri pašalina bėg rūsies Reumatizma tuoj ir visiškai, neatsižūrint kokios rūšies, ar kaip ilgai jūs kentiat nuo jo. "RHEUMADOR" gydymas išraštas Vokietijoje, pasiekia iki pat dugniui ligos ir panaikina skausmų priežastis gimdančias bakterijas.
Baisūs skausmai sąnariuose, raumenyse, nervuose, kauluose, nugaroje, patinimai, neuritis, neuralgia, sciatica, lumbago, sustingimai bus iš jėsu pašalinti po ėimimū šių gyduolių keliatą kartų. Kokį tai linksumą jausitės, kada pajausite esat sveikas, liuosas nuo skausmų ir kentėjimų, ir galėsit vėl atlikti dienos darbą. Kaina už visą gydymą, TIK \$3.00. Pasėkmės garantuotos ar pinigai grąžinami.
NESUSIKPT PINIGŲ IS KALNO, tik iskirpk šį skelbima ir priiskite su orderiu tuoju. Už gydymą pats užsimokėsi \$3.00 pastorliui kaip pristatys į jėsu namus.

CHICAGO MEDICAL LABORATORY
1723 No. Kedzie Ave., Dept. 10, Chicago, Ill.

ZYMAUSIO LIETUVIŲ DAINININKO
JUOZO BABRAVIČIAUS
— rengiama —
Didelė Rudeninė Ekskursija
LIETUVON
SKANDINAVŲ AMERIKOS LINIJOS
Populiariu ir Dideliu Laivu
"FREDERIK VIII"
Iš New Yorko Spalių 18, V.D.1930
Į KLAIPĖDĄ
Per Kopenhagą
NEVELUOKITE—RUOSKITES IS ANKSTOI
Visais Ekskursijos Reikalais Kreipkitės
Pas Savo Agentą arba
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
27 Whitehall Street, New York City
248 Washington Street, Boston, Mass.
130 No. La Salle Street, Chicago, Ill.

PARSIDUODA

Parsiduoda biznio namas prie pat Fernbrook Parko, susidariusi keturiu vieškeliu (State roads) ir dviejų geležkelių. Kaina žema, pirkimo sąlygos geros.

Kreipkitės: Mikas Matelionis, Fernbrook R. D. 2, Truckville, Pa.

IŠKO VIETOS

VARGONINKAS, gerai išsilavinęs ant visokios rūšies vargonų ir choro vedime. Galia mokytį lietuviškos ir angliškos kalbos, turiu palidymus. Mel-džiui kreiptis į "Garso" administraciją.

PARSIDUODA FARMA

Už \$4.800.00 jūs galite nupirkti 180 akrių farmą. 18 galvų raguotųjų, trys arkliai, naminiai paukščiai ir įvairūs ūkio įrankiai. Įmokėti tik \$1.500.00, o likusius—po \$200.00 į metus. Rasykite: Box 91 Herkimer, N. Y.

Tel. Empire 7865 DR. F. MATULAITIS 322 Holbrook Ave., DETROIT, MICH. Adyenos: 12-2 P. M. 6-3 P. M.

Kaip konstipacija pagimdo daugelį ligų

Konstipacija daro blogą įtaką kiekviena organa ir kiekviena kūno dalį. Ji pagimdo virškinimo pakir-timus, inkstų ar pūslės įdegimą, at-sausus skausmus nugaroje, bėgmes naktis, netekimą svarumo, spėkos, ar energijos. Ji susilpnina nervines ir gaiviasias jėgas ir pagimdo daugelį šlapio išvongiamų ligų. Nuga-Tone greitai sureguliuoja vidurius ir nuveikia konstipaciją. Jis išvalo kūną nuo susirinkusių nuodinių atmatų, atgaivina ir sustiprina nervines ir muskulines sistemas ir organus. Įminkite Nuga-Tone tik per kelias dienas ir jūs pamatysit, ko-kis tikrai veiksmingas sveikatos ir spėkos atbudavotojas jis yra. Nuga-Tone yra pardevinijamas vi-sų vaistų pardavinėtojų. Žiegu ža-sių nardavėjas neturi jų stakė, pa-prašykite jį užsakyti jų del jūs iš savo džiaberio.

LIETUVIŠKI BONAI Jei nori pirkt, ar parduot, gaunant gerą kainą, rasykite mums del informacijų dykai į Dept. 6 Kurt H. Schurig & Co. 50 Broadway, New York

5 DIENOS ANT VANDENYNO PER CHERBOURG—6 PER BREMEN Keliaujant iš Lietuvos ir į LIETUVĄ greičiausiai garlaiviais BREMEN IR EUROPA arba populiariai ekspresiniu garlaiviu COLUMBUS Informacijų klausit pas vietinį agentą arba NORTH GERMAN LLOYD 57 B'way, New York

AR JAU ĮSIGIJOTE KELIONES ĮSPUDZIUS? JEIGU DAR NE, TUO-JAUS TĄ PADARYKITE KELIONES ĮSPUDZIUS parašė ir išleido gerb. kun. J. A. Pauliukas. Gaunama: "GARSAS" 73 E. South Street, Ingham Wilkes Barre, Pa.

KORESPONDENCIJOS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

AMSTERDAM, N. Y.

Vytauto Didžiojo komiteto darbuotė.

Rugsėjo 14 d. D. Vytauto komitetas laikė susirinkimą, į kurį atsilankė visi atstovai. Pirmiausia išduota piknyko raportai. Piknykas buvo 7 d. rugsėjo. Pasirodo, pasiekėms buvo labai geros. Pelno liko daug.

Nutarta apvaikščiųjų rengti lapkričio 9 d., kurį atvaizuos Lietuvos ministeris Balutis iš Washingtono. Lietuvių biznieriui prašomi tą dieną pa-puosti savo įstaigas kuo gražiausia.

Apvaikščiųjų vieta bus L. Federacijos svetainėje, kuri yra beveik gražiausia Amsterdame. Taipgi po prakalbų ir koncer-to bus didžiulė vakarienė, kuri bus Amerikos Lietuvių Klūbe.

Taigi patartina, kad bilietus pasisūpintų visi iš anksto, kuriuos pardavinės komiteto nariai ir bus galima gauti P. Kerbelio į-taigoj. Taipgi tikisi, kad ir D. Vytauto laikinis choras, veda-mas muz. B. Veličkos, irgi dalyvaus vakarienėje, kuris visus linksms. Didžiojo Vytauto choras jau repeticijas daro, ei-na sekmingai, ir vis dauginanariais, kurių skaičius jau siciklia virš šimto.

Taipgi Birutės draugija ren-gia vaidinamą "Rytų Pilis," drama 5 akty, kurią statys sp-lių 26 d. Pelnas skiriamas D. Vytauto komitetui.

Spaudos komisija.

GRAND RAPIDS, MICH.

Iš seserų Pranciškiečių piknyko Rugsėjo 31 d. įvyko šv. Petro ir Povilo parapijos piknykas, kurio pelnas buvo skiriamas seserų Pranciškiečių naudai.

Gerb. klebono, kun. J. Lipkaus ir parapijonų pastangomis mi-nėtas piknykas gerai nusisekė ir graži auka įplaukė į seserų Pranciškiečių skolų mažinimo fondą.

Sekantieji asmenys prisidėjo prie piknyko pinigų būdu: M. Laurienė, A. Mockeliūni-nė, M. Bražienė, D. Balsitienė, U. Simanavičienė, V. Stabingienė, P. Bartininkienė, V. Morke-vičienė, R. Dirdienė, K. Dirda, E. Dirda, P. Čiuplevičienė.

Šie asmenys aukavo daiktai: O. Uziėnė, M. Rinkevičienė, P. Kadušienė, P. Ramutienė, P. Ambutavičienė, M. Zemaitienė. Pardavė bilietų del Bingo: V. Jadvinskis, p. Jadvinskienė, M. Medelinskienė, M. Rasi-nauskienė, A. Kvietauskienė, M. Dvilinskienė, P. Valkūnienė, P. Čieplienė, R. Čižauskie-nė.

Viso pajamų buvo 150.35, bet atmokėjus išlaidas gryno pelno liko \$138.04.

Minėti parapijonai prisidėjo ne vien aukomis, bet ir darbu. Tarp jų nenuilstančiai darbavo si panelė O. Bražaitė, M. Rin-kevičienė, S. Grigaliūnienė, P. Alksniėnė, ir N. Šible. Daug kartų tariamė širdingą ačiū gerb. klebonui, darbinin-kams ir darbininkėms, aukoto-jams ir tiems, kurie šį pikny-ką rėmė savo atsilankymu. Mū-sų nuolatinė malda už šiuos, ge-radarius bus bent dalinis atsi-lyginimas už jų rūpestingumą link mūsų.

Širdingą padėką reiškiandios, Seserys Pranciškiečės.

CUSTER, MICH.

Iškilminga diena.

Rugsėjo 14 d. po šv. mišių, Tėvas Alfonsas pavertino var-pą šv. Juozapo parapijos prie Round Lake. Varpui vardas duotas šv. Vincento, nes varpą aukavo Vincas Litvaitis. Žmo-nių buvo pilna bažnyčia. Da pirmas sykis Round Lake baž-

nyčioj tiek žmonių buvo. 32 po-ros krikšto tėvų dalyvavo.

Per sumą giedojimo choras iš Grand Rapids, Mich. Po visų ceremonijų visi traukė į pikny-ką, kuris buvo prirengtas minė-tos parapijos naudai.

Piknykas buvo netoli bažny-cios, p. Bartkaus ūky. Matyt, galėjo likt gražuos pelno, nes visi krikšto tėvai suteikė gra-zių aukų.

Šv. Vincento varpui aukos bus paskelbtos vėliau, nes M. Litvaitis surašė aukas.

Siomis dienomis P. Rybačins-kai iš Detroito nusipirkio gražų ūkį mūsų kolonijoj iš 80 akry. Žemė čia puiki.

K. Daunoras.

BAYONNE, N. J.

Lietuviška mokykla.

Kadangi bayonniečiai neturi reguliarių parapijinės mokyklos, tai įsteigta vakarinės pamokos vaikams. Mokoma lietuviškai skaityti ir rašyti. Pirmose pa-mokose gana gražūs būrelis at-silankė vaikučių ir mergaičių ir vis daugiau ateina kas vakaras nauj. Tas parodo, kad lietuviai tėvai rimtai susirūpino savo vai-kučiais ir leidžia noriai vaiku-čiams į pamokas.

Klebonas kun. Vaicekauskas taipgi susirūpino ir šiu suaugu-siais. Sako, vieną vakarą pašvė-ri suaugusiems, kurie norės pa-simokyti skaityti ir rašyti ir kurie jau moka, taip saktant, savamok-liai, bus mokoma taisyklių rasy-me ir jei bus ganėtinai klausy-tojų, taipgi bus dėstoma lietu-viška istorija. Tai labai gražus užmanymas, turėtų visi lietuviai pasinaudoti proga. Teko nūgris-ti, kad mokyklos vedėjai—moky-tojai yra kun. Vaicekauskas ir V. Šereika.

Linkėtina geros kloties tam geram sumanymui.

Moterys.

ALRKM. Sąjungos kp. pir-mutinė išbudo iš po vasaros va-kacijų. Lapkričio 18 d. bus didelis parngimas. Parapijos sa-lė jau paimta. Pelnas parapijos naudai.

Nelaimė.

St. Milvydas, seniausias lietu-vis biznierių, turįs valgomų daiktų krautuvę 437 Ave. C. tu-rėjo didelį nuostolį. Rugsėjo 13 d. naktį vagiliai įsilaukė krau-tuvėn per užpakalines duris ir pavogė daug daiktų, taipgi 480 dol. pinigais. Buvo ir vasyčių \$218.00, kurias išmėtė. Vagiliai pagauti, bet pinigų jau nebetu-rėjo, sako, praleidę del "good time" New York'e ir Coney Is-land.

Rap.

KAS TIK GYVAS, VILNIAUS VADUOTI!

D. L. K. Vytauto New Yorko apylinkių komitetas pradėjęs Vytauto paminėjimą Carnegie Hall Dainos švente, organiza-vęs oficialę ekskursiją Lietu-voje, vykdydamas savo sumany-mus, tęsia darbą toliau, būtent: rugsėjo 28 d. Dexter Parke (Ja-maica Ave. ir 75th St., Wood-haven, L. I.) ruošia VILNIUI VADUOTI ŠVENTĖ. Vytau-ko savo laike yra iš priešų Vil-nių pats atvadavęs, tat jo me-tais pradėdant iki Vilnius ne-bus atvadotas, kas met apie tą

laiką bus reiškiamas protestas prieš lenkus grobonius.

Mūsų pareiga, kas tik gyvas ir keno gyslose plaka Vytauto kraujas, susirinkti į minėtą vie-tą ir valandėlei susikaupti ir pamastyti apie mūsų sostinę Vilnių, apie mūsų ten kalina-mus ir kankinamus brolius už lietuviystę. Pamirškime tą valan-dą visas neapykantas, juk Vil-nius visų lietuvių, o ne kurios nors partijos ar srovės. Visų ten pračitis ir siela sukonce-nruota. Visi lietuviai svajoja ir mąsto, kaip atvaduoti Vilnių. To negana, reikia darbo, bet darbas be visuomenės paramos nėra imanomas, o kad tą para-mą visi matytų ir jaustų, reika-linga spiestis į būrius, kelti sa-vo balsą, o tas suteiks milžiniš-ką moralę paramą aktyviesiems kovotojams už jo atvadavimą. Amerikiečių žodis visuomet bu-vo reiškingas ir svarbus, tat ir šiame atsitikime turi būti nulemtantis.

Kad kuo daugiausiai momen-to svarbumą nupiečius komitetas yra pakvietęs savo narius kuo geriausiai tą reikalą žinančius—kleboną Pakalnį ir daktarą B. Vencių, kad jie kuo aiškiausiai visa tai susirinkusiems galėtų perstatyti. Apylinkių visi chorai suprastdami svarbumo momentą visi iki vienam dalyvauja, o tai retas atsitikimas, kad jų 500 su-sirinktų! Tikrai retas, nes iki šiol tokių chorų susisipietimų dar mūsų apylinkė nėra mačius.

Tat pirmutinis tos rūšies pa-ruošimas. Visi: seni, jauni, ma-ži, moterys, mergaitės, vyrai, vi-si Vilniaus vaduoti! Pareiški-mės pasauliui glaudžiai susisipie-ti vienon "krūvon, kad "Mes be Vilniaus nenurimsim"! Kovosim visokiomis priemonėmis ir ga-limybėmis iki tol, kol nebus Vilnius mūsų!

D. L. K. Vytauto New Yorko Apylinkių Sekretoriatas.

PHILADELPHIA, PA.

Ruošiamas meno vakaras. Kaip sužinota, tai spalį 19 dieną yra ruošiamas "Meno va-karas." Bus šv. Jurgio parapi-jos svetainėje. Jis yra ruošiamas po globa šv. Onos draugystės. Regis, pusė pelno iš to vakaro bus draugystei, o kita pusė—parapijai. Vakarelis susidės iš melodramos: "Tarp dilgėlių—rožės," "Jaunimo vakaras Lietu-voje," dainų ir kitų dalykėlių. K. V.

SPRING VALLEY, ILL.

Šv. Onos parapija.

Rugsėjo 14 dieną, 1 val. ryto pas mus įvyko nepaprastos iš-kilmės. Dirmavonės sakramentą suteikė naujai pastojęs Peoria deacezijos vyskupas J. M. vysk. J. H. Schlarman.

Dirmavonės sakramentą prieš 108 didelių ir mažų. Vysku-pas atvyko 20 min. po 9tos ryto, pirmiausia į mūsų parapiją. Vyskupas dalyvavo per mišias, kurias laikė mūsų klebonas A. J. Rupšis. Prieš suteikiant dirma-vonės sakramentą vyskupas pa-sakė labai įspūdingą pamokslą vaikučiams ir tėvams. Pagyrė vietinį kleboną kun. Rupšį už tokią gerą tvarką ir prirengimą. Taip pat pagyrė chorą už taip

gražų giedojimą. Vargonavo p. M. Marenda, ir gražiai giedoj Pranas ir Juozapas Cyrusai.

Po dirmavonės vyskupas su-teikė palaiminimą šv. Sakramen-tui, tuomi užbaigdamas iškilmes. Prie dirmavonės apeigų vys-kupui padėjo vietiniai klebonai: Kun. P. Janeczko, kun. P. Walch, kun. N. Blank, kun. B. Dunn, kun. T. E. Shea, deace-zijos kancleris.

Didelį darbą atliko mūsų kle-bonas kun. Rupšis. Padedant se-serims Pranciškiečėms (airėms), dirbo, kad visi nuo mažiausio iki didžiausio būtų tvarkoje. Bažnyčia buvo gražiai parengta. Bažnyčioj atsilankė nepaprastai didelė minia žmonių, per ilgus metus tiek nebuvo mūsų bažny-čioje. Kalnavertis.

SU BABRAVIČIUM I LIETUVĄ SPALIŲ MENESY.

Siemet linksmą rudeninę eks-kursiją Lietuvon per Klaipėdą vadovaus niekas kitas, kaip žy-miausias lietuvių dainininkas gerb. Juozas Babravičius. Eks-kursija išvyks spalį 18 d. 1930 Vytauto Didžiojo metais didžiuliu populiarium laivu "Frederik VIII." Skandinavų Amerikos Linijos iš New Yorko į Klaipėdą per Kopenhagą.

Tuo laiku susidaro daug žmonių norinčių tai Amerikos bedarbę lengvai praleisti ir pi-gioli Lietuvoje pragyventi, tai apsižiūrėti, kur kokių žibnių ar žemės nusipirkimą arba visą sezoną linksmai su savaisiais praleisti. Ši ekskursija tikis smagiai ir linksmai praleisti lai-ką laive, nes gerb. Juozas Bab-ravičius vadovaus ir prisidės palinksiminti ekskursantus-kelei-vius.

Klaipėdoje ekskursiją pasitikis šaulių sąjunga. Ši ekskursija rengiama ir paremta Lietuvių Laivakorčių Agentų Asociaci-jos Amerikoje ir delto pasek-mės šios ekskursijos priklauso nuo kiekvieno lietuvių agento ir keleivio išvažiuojančio spalį mėnesy.

Tadgi nuosirdžiai prašom pa-remti, kad ši gerb. Juozo Bab-ravičiaus nepaprasta rudeninė ekskursija puikiai nusisektų. L. L. A. A. A.

ATVAŽIAVO AMERIKON

Š. m. rugsėjo 21 d. Scandina-vian-American Line laivu atva-žiaivo Amerikon šie asmenys: į Chicago: G. Aliedis ir Pau-lina Atkočiūnienė. P. Jankauskas ir Malby, Pa. į Glenville, Conn.: M. Muskusiūtė ir F. Muskus. J. Markauskas į Hart-ford, Conn. į Brooklyn, N. Y.: J. Norkus ir J. Orlovas; J. Pra-taričius į Bostoną. J. Pacauskas į Pittsburghą, U. Sasnauskaitė į Brooklyną; į Chicago: Sofi-ja Vilčinskis ir Z. Vilčinskaitė; į Bonnyville, Alta., Canada: N. Zilinskaitė, Br. Zilinskis, T. Zilinskienė. Rap.

250 TŪKSTANČIŲ KANKINIŲ.

Bolševikų koncentracijos stovykla Solovkuse.

Pabėgęs į Suomiją iš bolševi-kių koncentracijos stovyklos tremtinis papasakojo apie bai-sias kančias, kurias pergyveno nuo bolševikų ištremtieji. Tam tremtiniui pavyko pabėgti laike darbo miške, kur yra varomi dirbti tremtiniai. Per miškus ir pelkes teko keliauti 8 dienas iki Suomijos rubežiaus su didžiausiu baime, kad nepasivyttų. Pabėgėlis prieš 24 metus bu-vo karo medicinos akademijos Petrograde studentas ir nors jo-kia politika neužsiėmė, bet pernai liepos mėnesį buvo nutver-tas G.P.U. (žvalgybos) agentų

ir apkaltintas kontrrevolucio-nierium be teismo ištremtas į Solovkų koncentracijos stovyk-lą.

Solovkų koncentracijos stovykla dabar užimanti ne tiktai csamas Baltose jūrose salas, bet ir šiaurės Rusijos sritį, ties Bal-tosiomis jūromis. Pabėgęs trem-tinis pasakoja, kad Solovkų kon-centracijos stovyklose yra apie 250 tūkstančių tremtinių. Visi tremtiniai varomi priverstinai prie darbų, mušami, niekinami ir marinami badu. Kiekvienam tremtiniui duodamas atskiras darbas. Naujai pakliuvę sveiki ir stiprūs tremtiniai verčiami dirbti kasdien nuo 5 valandos ryto iki 11 valandos vakaro. Ki-ti nusilpę sugryžta į barakus 2 ir 3 valandą nakties. Pirmą kar-tą valgyti duoda 4 dieną. Val-gis susideda iš avizinės buizos ir 100 gramų juodos duonos. Gryžus iš darbo išduodama sky-sta sriuba, kurioje apytikriai 50 miežinių kruopų blūde vandens ir keliasas šmotelių supuvusios žuvies. Kartais vakarais išduo-dama maži šmoteliai duonos. Mėsos visai negauna.

Silpnus, negalinčius dirbti, kapažo botagais. Vasaros metu prasikaltusius pririša prie me-džių, kuriuos suėda uodai, o žiemą nuogus pastato šaltyje.

Kaliniai, kad pakliūtų "poil-siui" į ligoninę, patys save su-sižeidžia, nusikirsdami sau pir-tus, rankas iš pasidarydami ki-tokias žaizdas. Visuomet viešpa-

tauja šiltinė, nuo kurios labai daug miršta.

Kalinių tarpe apie 20 nuošim-čių yra moterų, kurioms stovyk-lose yra labai sunku, nes jas čekistai prievarta išgedina.

Bolševikų budeliai, bijodami vaikių gimimų, nečias moteris paprastai nužudo miške, pasitei-sindami jų noru pabėgti. Bet kuomet netikėtai gimsta vaikai, tai bolševikų perdtiniai prane-ša apie juos kaip negyvus gi-msius.

Labai dažnai tremtiniai patys nusižudo. Ypatingai daug savi-žudysčių yra moterų tarpe.

Viso pagal to pabėgusio trem-tinio papasakojimą Rusijos šiau-rės gubernijose prie priverstinų darbų ir koncentracijos stovyk-lose yra daugiau kaip milijonas tremtinių.

Štai, kaip bolševikai vykdo: lygybę, brolųybę ir laisvę, kurio-mis anksčiau svaigino daugeliui galvas. "D."

NAUJAS JAUNIMO DRAUGAS.

Nuo 1930 metų pradios jau pasirodė Lietuvoje naujas jau-nimo draugas—mėnesinis žur-nalas, "ATEITIES SPINDULIAI." Jisai geriausia tinka ir Ame-rikos jaunimui, ypač besimo-kančiams įvairiose mokyklose jaunesnio amžiaus mokslel-viams. Savo pigumu tai pigiausias lietuvių žurnalas, nes Amerikoje metams kainuoja tikait \$1.20, pusemeili 60c. Moksleiviams: metams 60c., rusemeili 30c. "ATEITIES SPINDULIAI," Kaunas, Laisvės Al. Nr. 3, Lithuanian.

LABAI PATOGI IR LINKSMA KELIONE I LIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

(Swedish American Line) PATOGUS SUSISIEKIMAS NEW YORK-KLAIPEDA (Via Gothenburg)

Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje Rengia RUDENINĘ EKSKURSIJĄ NAUJAM MOTORLAIVY KUNGSHOLM Ekskursijos vadas p. J. V. ADOMAITIS Lietuvos Šaulių Sąjungos Spaudos Atstovas Išplaukia iš New Yorko Spalį 11 d.

LAIVU ISPLAUKIMAI IS NEW YORKO S. S. DROTNINGHOLM Šeštadieny, Rugsėjo 20 M. S. GRIPSHOLM Šeštadieny, Spalį 4 M. S. KUNGSHOLM Šeštadieny, Spalį 11 Spalį 11 išplaukia Lietuvių Ekskursija į Lietuvą

M. S. "Gripsholm" Šeštadieny, lapkričio 1 M. S. "Kungsholm" Šeštadieny, lapkričio 8 S. S. "Drotningholm" Šeštadieny, lapkričio 29 M. S. "Gripsholm" Šeštadieny, gruodžio 6 Del platesnių informacijų kreipkitės pas arčiausį Tamstai a-gentą arba bent kurią mūsų Linijos raitinę. Gauk lietuvių kalboj specialiai atspausdintą cirkuliorį apie Liniją. Gaunami pas agentus ir mūsų raitinėse. RASYK:

SWEDISH AMERICAN LINE 21 State Street, New York City

Greitas Laivu Patarnavimas i Europą

Per Hamburgą Mūsų Moderniais Laivais Išvažiuoja reguliariai kas savaitė, prieinamos kainos. Tiesioginiai geležinkeliais susisiekimai su Lietuva. Taipgi reguliariai išplaukiami mūsų populiariais kambariniais laivais:

St. Louis, Milwaukee ir Cleveland Del informacijų kreipkitės į lokalinius agentus mūsų HAMBURG-AMERICAN LINE 89 Broadway + + + New York

PER 200 METU

Virš du šimtmečiu GERAS Gold Medal Haarlem Oil buvo pripažinta geriausia gyduole inkstų, Kepenų ir pūslės bėdose. Nauja Medicinij Pažanga padarė Naujas ir Pagerintas Gold Medal Haarlem Oil Capsules maloniomis ir lengvomis vartoti. Galvą ir nugarą skaudant, nuvargus, nemiegant, lumbago, sciatica ir panašiose ligose, vartokite The New Improved Gold Medal Haarlem Oil Capsules. Pradėk tuoj. Trijų dydžių vaistinėse: 35c, 75c ir \$1.50. Gauk tikrąsias. Leikok dėžu-tėse "Gold Medal" vardo ir kitų neimk.

A.L.R.K. VARGON. SAJ. SEIMO PROTOKOLAS.

(Tęsinys iš 2 pusl., 7 kol.). daryta sekantis nutarimas: Vienbalsiai nutarė, kad spausdinami periodiniai muzikiniai leidiniai—gaidos, perkamos kompozicijos ir įsigyjamos autorinės teisės, visados turi būti atliekamos Varg. Sąjungos vyriausios valdybos parais (pirmin., sekret., išdin.). Visi muzikaliai spausdiniai, spausdinių klisės (cuts) ir kompozicijos originalai privalo būti pas Vargoninkų Sąjungos knygių. Knygius tvarko visų esamų ir naujai išleisti muzikos kūrinių biznį ir gaučią grynai pelną perduoda kas šeši mėnesiai Varg. Saj. išdin. Visos išmokamos sąskaitos už naujus kūrinius, jų spausdinimą, ir t. p., bus išmokamos V. Saj. išdininko. Bet tokias sąskaitas, kurias užtvirtina Varg. Saj. pirmininkas ir sekretorius. Visi Varg. Saj. valdybos nariai savo metinius raportus seimui priduoda raštu.

LIETUVIŲ DIENA WASHINGTONE.

Operos dainininkas Juozas Babravičius dainuos per radio Lietuvių Dienoj. Lietuvos Atstovybė WASHINGTONE užkvietė p. Juozą Babravičių dainuoti Lietuvių Dienai, spalį 12 d. per Columbia Broadcasting System, New York. Antra dainininkė bus panelė Katkauskaitė iš Hartford, Conn. Šia proga norime priminti, kad operos dainininkas, p. J. Babravičius, nebeilgai čia pasiliks. Spalį 18 d. Skandinavų Amerikos linijos laivu "Frederik VIII" vyksta Lietuvon ir vadovaus rudenine ekskursija Lietuvon per Klaipėdą. Ponas Babravičius vyksta Lietuvon ir stas Valstybės Operon. Jo atsiveikimo koncertas Chicagoje įvyks spalį 5 dieną, Eight Street Theatre. Rap

WATERBURY, CONN.

A. a. Pranciška Aleksienė. Mirė rugsejo 5 d. Laidotuvė: įvyko rugsejo 8 d., iškilmingai su trimis mišiomis, visam chorui dalyvaujant. O ypač gražų įspūdį darė atkeliavę vargoninkai iš tolimų parapijų, ir suteikdami didelę užuojautą nelaimėi ištiktam draugui muzikui A. Aleksui, kuris buvo Vargoninkų Sąjungos pirmin. Dalyvavo šie: A. Stanšauskas iš Newark, N. J., A. Visminas iš Brooklyn, N. Y., V. Burdulis iš Hartford, Conn., J. Steponavičius iš Bridgeport, Conn.

Laikė šv. mišių visi su vietiniu chorui gražiai giedojo. Dalyvavo ir artimųjų parapijų klebonai ir jų asistentai, parodydami didelę užuojautą. Be vietinių kun. Valantiejus, kun. Vaškeil, kun. Kazlauskas, dalyvavo kun. Ambotas, kun. Smulkauskas, iš Hartfordo, kun. Karakauskas iš New Haven, kun. Pankus iš Bridgeport, kun. Jankeauskas iš Ansonia, kun. Dr. Bružas. Į Kalvarijos kapus lydėjo visi mišni dvasiškiečiai, visi vargoninkai, vietinis choras ir veiki visi parapijonai.

Šiandien liūdi visi ir visos Waterburiečiai, liūdi jos mylimas vyras, liūdi jos vienturtis sūnelis, liūdi jos tikra motinė, kuri atkeliavo tolimą kelionę iš Chicago. A. a. Pranciška gulėjo pašarvota per tris dienas tarpe gražių gelių. Vienas gražus vainikas buvo prisijustas p. J. B. Šalūno, LRKSA. Sekretoriaus ir mūz. J. Šaučiūno iš Kingstono. Nelaimingoji mirtis labai anksti ištraukė iš mūsų tarpo visų mylimą asmenį. Tokia jau Dievo valia!

Viešpatie, suteik jai amžiną atilsį. Draugas

KA MATEM LIETUVOJ Šios vasaros ekskursija Lietuvon, išplaukusi iš New Yorko liepos 7 d., Cunard linijos did. laiviu "Aquitania," buvo begal-

idomi visiems ekskursininkams, o ypač tiems, kurie gretai smagios ir patogios kelionės nori da pamatyti svieto ir pasilinks-mint už tuos pačius pinigus. Iš gausaus ekskursininkų būri laive susidarė malonus ir linksmas susidraugavimas ir laikas tame palėciniame didlaiviu smagiai slinko.

Gi įdomiausia ekskursijos dalis prasidėjo pasiekus Angliją. Ekskursininkai buvo vaišiniai iris dienas Cunard Linijos kaštais Londone ir turėjo progos pamatyti tą įdomiausią pasaulio sostinę su jos ka:aliskais rūmais, istorinėmis vietomis, monarchijine gvardija ir t.t. Ypač daug malonumų padarė naujai atvykęs tarnybon Lietuvos generalinis konsulas p. Vytautas Gylis, kuris asmeniškai ekskursininkus atlankė ir supažindino su esančiuoju Londone lietuvių klūbu ir parapija.

Londono lietuvių klūbo valdyba labai nudžiugo, kai ekskursijos dalis atsilankė pas juos. Mat, jie nors girdėdavo apie pirmiau per Londoną važiuojančias ekskursijas, bet neturėdavo progos su jomis susitikti. Dabar, kuomet tokios malonios pažinties pradžia padaryta, klūbas tikisi, kad kiekviena atvykusi Londonan lietuvių ekskursija formaliai apsilankys pas juos. Tasa klūbas turi gražią ir erd- vą svetainę su scena vaidini- mams, įtaisus gimnastikai, bi- liardus ir bufetą (Barą) su įvai- riais gėralais (mat, profibcijos čia nėra). Ekskursijai pagerbi- mui bus galima surengti teatra- lių vaidinimą, koncertą, balių, ar ka kita.

Netoli to klūbo yra ir nedi- delė lietuvių bažnyčia, kur kle- bonauja labai palankus klebo- nas Matulaitis. Bažnyčia garsi Londone savo artistišku alto- riumi. Apie kelionę iš Londono sta- čiai į Klaipėdą jau daug buvo laikraščiuose rašyta, kad ji la- bai įdomi ir įvairi: ypač dabar, kuomet tuo ruožtu ekskursijos gabenamos dideliais ir "svariais laivais "Baltavia" ir "Baltonia." Šioji ekskursija pataikė į laivą "Baltonia," kuriuo atvyko į Klaipėdą sekmadienio vidudie- ny, liepos 20 d.

Klaipėdos uoste ekskursiją pasitiko didžiulis žmonių būrys, priėmimo komisija iš Kauno, vietos šaulių organizacija su orkestru ir t.t. Pasitiko net buvęs Brooklyno klebonas kun. N. Petkus, o kadaiše linkęs Ameri- kijoje p. Vanagaitis, dabar šau- lių generolas, buvo viso pasiti- kimo šeiminku. Jo rūpestiu buvo surengtas ekskursininkams gražus bankietas "Viktorijos" viešbutis, aplankytas žuvusių už Klaipėdą atvadavimą kapas ir t.t. Apskritai, visas ekskursijos priėmimas Klaipėdoje, багаžo ir pasportų formalumai, manda- gus šaulių visame patarnavimas buvo begalo malonūs. Jokius ne- samuogumų nei vienas keleivis čia nesutiko. Iš Klaipėdos visa naktis va- žiuoti į Kauną. Zinoma, daugelis pasiliko Klaipėdoje, kiti iš- lipo iš traukinio pakeliu, ir tik dalis atvyko į Kauną. Mes, kur- ie vykome Lietuvon jau kelin- tu kartu, žūrėjome iš traukinio į Zemaitijos laukus ir gėrėjo- mės, kad ši vasara nepalygina- mai geresnė už 1928 metų vasa- rą, kuomet visa Zemaitija buvo vandeny pažilgusi. Dabar visur laukai gražiai žaliavo ir javai liūliuote liūliavo!

Kaune vėl Lietuvos šauliai pa- sitiko ekskursiją labai maloniai. Pavažiavo, parodė miesto įdo- numus, suteikė reikalingiausių patarimų. Kaune daug ko nauja. Daug naujų artistiškos išvaizdos namų, įtaisytas vandentraukis. Platinamo šilgaitviai. Geležinke- lio stotyje kasamas tunelis. Mieste bėgioja daug naujų au- tobusų, pilna gražių automobi- lių. Gatvėse publika gražiai pa- sipuošusi, linksmas. Kaimuose šiemet da- linksmiau. Rugiai iki galvos išvirsi, jau buvo nupiauti. Kur tik pa-

žvelgsi—rikė prie rikės. Kvie- čių varpos, tartum čigono maka- rai, linksta žemyn, nes šiaudus neatlaiko varpos sunkumo. Bul- vių virkšėjos sulig juostos. Avi- žos, miežiai—sulig pažasčių. Vi- ri kiti javai ir daržovės stebė- tinali gerai užaugę, ypač buvu- sioje Suvalkijoje (Marijampol- lės, Vilkaviškio, Šakių apskr.). Žmonės kaimuose irgi daug ramesni ir linksmesni, negu už- pernai, ar net ir pernai. Ūkiai laipsniškai gerėja ir taisosi iš po karinių spūrių. Politika kaimiečiai taipgi jau pradeda apsidžiaugti ir jos daug nebe- pauso. Kad tik, esą, mokesčiai nedidėtų, o šiaip, tai tie Kauno ponai nedaug kaimiečiams terū- pi.

Ūkiuose matyti labai daug pa- gerinimų. Medinės žagrės jau niekur nematyt. Retais ūkinin- kas neturi mašinų lauko apdir- bimui. Trobos visur statomos erd- vios, stogai dengiami cin- kuota skarda. Atlaiduose visi pasirėdę pirktiniais, o kaimo jau- nuomenė mažai kuo tesiskiria nuo Amerikos miestų minios.

Progusiuoju mūsų tėvynė Lie- tuva! Džiaukimės ja, lankyki- mę ją kuo dažniau, o ji, mūsų pavyzdžiu paskatinama, ne tik kad susilygins su visomis kul- tūringomis šalimis, bet greitai ir pralenks jas!

P. Bukšnaitis.

PEREITAIŠ METAIS IMIG- RACIJA SUMAŽEJO NET 13.6%.

Iš viso, 446,214 atėvių įleis- ta į šią šalį perėjais fiskaliskais metais baigiant birželio 30 d., 1930. Iš tų 241,700 buvo imig- rantai ir 204,514 neimigrantai. 272,425 atėvių išvažiavo per tą patį laiką, tokiu būdu metai už- sibaigė su padidėjimu 173,789 atėvių šioje šalyje; 1929 m. pa- didėjimas buvo 226,829 atėvių.

Apskritai, imigracija iš Euro- pos nupuoė net 7 nuosimti, kuomet Didž. Britanijos ir Šiau- rės Airijos padidėjo net 54.8%. Didžiausias sumažėjimas buvo Skandinavų šalių, nupuoė nuo 17,379 iki 6,919 (arba 60.2%) ir Vokietijos nuo 46,751 iki 26,569 (arba 43.2%).

Net ir iš Kanados mažiaus atėvių atvažiavo, negu praėity. 1930 m. atvažiavo 64,440, kuomet 1929 m. atvažiavo 63,502 atė- viai. Imigracija iš Meksikos taip sumažinta, kad šiandien ne- lūme vadinti ją "rimta proble- ma." Pereitais metais tik 12,703 meksikiečiai atvyko (sumažė- jimas 68.4%).

LIET. G. KONSULATO PRANESIMAI.

Ekonominių informacijų teiki- mo tvarka. Vaisbos Butų organizavimo reikalais ir kitais ekonominio pobūdžio reikalais informacijos teikiamos per spaudą. Tas infor- macijas davinėš tai Lietuvos Ge- neralinis Konsulatas, tai Ameri- kos Lietuvių Ekonominio cen- tras, tai atskirų Vaisbos Butų valdybos. Ekon. centro infor- macijos bus šlenkinamos raidėmis: A. L. E. C. Pageidaujama: kad Vaisbos Butų sekretoriai darytų sau to- kius pranešimus ištraukus, kad galėtų informuoti visus kitus Vaisbos Buto narius ir nereiki- tų galintis laiko susirašinėjimui.

A. L. Ekonominio cen- tros adresas: A. L. Ekon. Centru, 15 Park Row, Room 534, New York City. Įvairūs pasiūlymai, patarimai, paklausimai Vaisbos Butų bend- rais reikalais, reikia siųsti aukš- čiaurodytu adresu. Reikalais, kurie liečia atskirų Vaisbos Bu- tų,—reikia rašyti tų Vaisbos Butų sekretoriams. Dovana Vytauto Didžiojo Universitetui. Vytauto Didžiojo Universite- tu Kaune p. Juozas Kripaitis (321 So. Division St., Ann Ar- bor, Mich.) per šią įstaigą pa-

"Garso" Katalogas

NAUJAUSIŲ IR ĮDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

Table with 2 columns: Title and Price. Includes MALDAKNYGES, MALDOS (sulig Lietuvoje ir Amerikoje Vyskupų patvirtintų leidinių), and NAUJAUSIŲ TESTAMENTAS.

MUZIKA. STANEIK—LAUMENSKIENES ATSIMINIMAI. Smuikui su pianu

Table with 2 columns: Title and Price. Includes GAILESCIO GIESMĖ, KETURI SUKTINIAI, NE MARGI SAKALELIAI, NUPLASNOK, OI, TU LAKSTINGALE ir Vanagailis tupėjo, BALNOK TARNE ŽIRGAI ir Gerkim broliukai!

ANTANO BACIULIO KORINIAI. MEILĖ (Love) Solo balsui, smuikui ir pianui

Table with 2 columns: Title and Price. Includes PIEMENELIS duetas, KO VĖJAI PUČIA keturiems balsams kanonas ir pianui, CHORO REPERTUARAS No. 4, 5, 6, CHORO REPERTUARAS No. 7, 8, 9.

JUOZO ZILEVICIAUS KORINIAI. CIA KRAŠTAS Liūdnas ir Gaudžias, gaudžias aukso varpas

Table with 2 columns: Title and Price. Includes GUNDE MANE BERNUŽELIS, GIRTUOKLIO DAINA, JAU PAVASARIS ATĖJO, LAISVĖS DAINA, NULIUDIMO VALANDA, SERIAU ŽIRGELI.

STASIO ŠIMKAUS KORINIAI. KUR BAKUŽE SAMANOTA, KAREIVIŲ DAINA, MŪSŲ DAINOS, SUNKU MAN GYVENTI

Table with 2 columns: Title and Price. Includes NESEK MAN ROZĖS, pie karu. Duetas, AL. DIRVIANSKAITAS, 12 DAINŲ: 1) Naujas rytas, 2) Bangos, 3) Elegija, 4) Pasaulis, 5) Vėjas, 6) Sėklis, 7) Pavasaris ir ruduo, 8) Lietus, 9) Likimas, 10) Kad galėčiau, 11) Vėtras, 12) Varpas

JUOZO NAUJALIO. PUTINO DAINA — Mūram chorui, MAN LIODNA — Mūram chorui, VASAROS NAKTYS — Mūram chorui

Table with 2 columns: Title and Price. Includes GIESMĖ IŠ SV. KAZIMIERA, SUDIEV LIETUVA, SUDIE LIETUVA, GERK, GERK Girtuokli, MEXZO SOPRANUI, LIETUVIŲ HIMNAS, MYLIU TAVE, O, KAIP MIELA IŠGIRST, M. PETRAUSKO KORINIAI, GRAZI GAMTA, SKAMBANČIOS STYGOS

ANTANO VANAGAICIO KORINIAI.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes DZIMDZI DRIMDZI, VILNIUS, VAKARO ILGESY, MOLIO UZBONAS, MALDA, VEJUŽELIS, MUZIKA, MUZIKA, 8 LAUDIES DAINOS, NAKTIS SVAJONĖMS PAPUOSTA, LITAI, DUL, DUL DUDELĖ, GODELES, AS BIAJU PASAKYTT, STASYS, A. Z. VISIMNO KORINIAI, OI TAI DEKUI MOCIUTEI, JUOZO GRUODZIO KORINIAI, BERNUŽELI, NEVILIOK, Variacijos pianui, VISUR TYLA, AGUONĖLIS, KO CIA TAIP ILGU, RUGIAGĖLES, ROTA, MYLEK, OPI OPI!

ALEKSANDRO ALEKSIO KORINIAI. Vienam balsui prie piano.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes GRAZI CIA GIRUŽE, MEILĖ, MEILĖ UZDEGTA KRŪTINE, O PAZVELKI, VISUMOTI ŠIRDIS SURAKINTA, PENKIOS LINKSMOS DAINOS, MOTERŲ SAJUNGOS IMNAS, SKRENDA, LEKIA MŪSŲ MINTIS

DRAMOS IR KOMEDIJOS

Table with 2 columns: Title and Price. Includes P. ŠCHILLERTO "Klata ir Meilė" 5 veiksmų miestelėnų tragedija, AMERIKA PIRTYJE, Trijų dalių komedija, A. CEKOVO — Vyšnių sodas 5 veiksmų komedija, S. CIURLIONIENES-KYMANAITES — Komedijos: Pingėliai, 3 veiksmų komedija; Karalaitė Tikroji Teisybė 2-jų veiksmų pasakas ir tt., K. GAIGALO — Laisvės Kovotojai, GLASS ir KLEINO — Potaias ir Perlamutras, 3 veiksmų komedija, G. HAUPTMANO — Hanelė. Dviejų dalių svajnos poema, H. IBSENO — Šmėklos. Seimos drama trims veiksmams, DRAMA MIŠKE, 4 veiksmų drama, ALENUTE, 2 aktų drama su dainomis, DANGUS, BRANGUS, 2 aktų komedija, DOLPELIS Ministerioj tarnauja, monologas, EMES IR KALBĖK, ERŠKĖČIŲ TAKU, 5 veiksmų drama, GEGUZĖS ŠVENTĖ, 1 veiksmų drama, JURGIS ŽIBURYS, 3 veiksmų vaizdelis, KAROLIO TETA, trijų veiksmų komedija, KRIAUCIUS MOTIEJUS, Dialogas, MONOLOGAI: Blaivin. pirmininkas, Ant vienų pečių, šimas oratorius, MONOLOGAI: Teatras ir dekoracijos ir Mazgelis nepadėjo, PRABOČIŲ SESELIAI Drama, RYTŲ SVECIAS. Drama 4 aktų, SCENOS ĮVAIRUMAI. Kelios komedijos, SYKSTUOLIS, 5 veiksmų komedija, TEODOLINDA — 1 veiksmų komedija, TRYS SESUTĖS, 4 veiksm. drama, VALKATA, 4 veiksmų dramos vaizdelis, P. VAICIONO — Prafydo nuvytuolis gėlės, VIENAS IS MŪSŲ tur apsiavėti 1 veiksmo komedija

"GARSAS" 73 E. South St., P. O. Box 421, Wilkes Barre, Pa.

Keliaudami namų link—

IAIKAS bėga—ir metal—ir namų pasiilgimas vis didėja! Kiekvienas sezonas šaukia mus atgal—bet nepriilygino prie rudens. Spalį dienas ant vandens neprilygtomi. Vėsus ruduo Lietuvoj yra linksmas, šventinis nutylimas tarp vasaros ir žiemos. Ruoškitės namų link bet kurio United States Linijos laivyno laivu.

Table with 2 columns: Ship Name and Departure Date. Includes S. S. PRES. HARDING, S. S. REPUBLIC, S. S. PRES. ROOSEVELT, S. S. GEO. WASHINGTON, S. S. LEVIATHAN.

Patogūs parankumai—neklaidūs įvairumas—puikus valgis—nenul- stamas patarnautojų rūpinimas apie jūsų smagumą—padaro mūsų laivams pasaulinę garbę ir padaro juos labiausiai mylimais laivais tarp prityrusių hallautojų. Platenim informacijom, kainom, ir tt. kreipkitės savo vietinio agente arba rašykite tiesiog į UNITED STATES LINES PHILADELPHIA OFFICE H. H. Hornor, Gen. Agent 1600 Walnut Street. GENERAL OFFICES 45 Broadway New York City

dovanojo 10 tomų visuotinos is- torijos: "The Story of the Great- est Nations," by E. S. Ellis. Knygos netrukus siunčiamos sulig prigulmybės. Lietuvos Generalinis Konsu- latas iš savo pusės reikičia p. Kripaičiui nuosirdžią padėką.

PAIEŠKOMA.

KLUMBUS TADAS, seniau gyve- nes Montreal, Canada ir 15 metų atgal gyvenęs Cleveland, Ohio. Kl- ires iš Kelveto kaimo, Šveikėnos val., Tauragės apskr. Paeško giminėš. Turtas Lietuvoje pavojauje, nebent atsilieptu. PAULAUŠKAS-POŠKAUSKAS VINČAS, prieš didįjį karą gyvenęs Brooklyn, N. Y., karu metu kovo- jęs Prancūzijoje, po karo gyvęs i New Yorko apylinkes. Reikalingos žinios ar jis gyvas ar miręs, jei taip,—kada ir kur. MAČIUKAS ANTANAS, iš Lietu- vos atvykęs 1914 m. ligai gyvenęs Lawrence, Mass., tarnavęs Amerikos kariuomenėje, iš kur grįžęs apie pu- se metų Lawrence pagyvenęs kaž kur dingo. KASPERAS-CASPER BORISAS, ligą laiką gyvenęs Detroit, Mich. ir dilybės Fordo dirbtuvėse. Jeigu kam žinoma pas ką p. Kasperas gyven- o ir kurioje dirbtuvėje dirbo, tai pra- šoma painformuoti konsulatą. PASKEVICIUS ALEKSANDRAS, iš senos BRONISLAVA, Onos vai- kai, išvykęs su tėlu rusu per Ham- burgą Amerikon 1914 m. gegužės mėn. Klė iš Radviliškio parapijos.

Paeško motina, esanti vargingame padėjime. JURGIS ir VLADAS GRIGALIU- MAI ir ELENA VAITKEVICIENĖ, Daurynos ir Marijonos vaikai, prieš 3 metus gyvenę 1317 Freeman Ave., Racine, Wis. Tėvui mirus, motina nori susirašyti su vaikais.

PŠEVARSKAITĖ ELENA, (šau- lienė), STASE ir ZOSE, kilę iš Sei- rijų val., Seiny apskr. Amerikon at- vykę prieš karą. Ieško Juozas Ce- reška. SADAUSKAS JUOZAS, Simono ir Onos sūnus, gyvenęs Yonkers, N. Y. ir kitose New Yorko apylinkėse. Jis pats arba apie jį ką nors žinančie- ji prašomi SKUBIAI atsiliepti. TOMKOVIDAS VLADAS, 1929 m. liepos mėn. gyvenęs 64-14 Per- ry Ave., Maspeth, N. Y. Ieško pus- sesė Ona Bajorienė. Ieškomieji arba apie juos ką nors žinantieji maloniai kviečiami atsi- liepti į: Consulate General of Lithuania, 15 Park Row, New York City.

Leonas Vitkauskas, KARO DAINOS.

Gimė laisvės dienos švaines, Gyva darbo mūs tauta; Gina laisvę Lietuva,— Vėl aidena karo dainos. Broliai, žemės artojičiai, Lietuvos tikri vaikai, Kaujasi kaip vanagai, Vytį—vėlavų iškėle. Vėl aidena karo dainos, Kaip dar amžiais millėnu.—

Dainos Lietuvos vaikų: Jautrios, narsios, lengvos, žvai- nos. Traukia broliai darbininkai Karan del šalies gimos, Skamba aidas jų dainos,— Narsūs kovoj dainininkai! Susidėjo, plaukia, plaukia Lietuvos vaikų daina, Gyva darbo mūs tauta, Vytis narsus kovon šaukia. Bus laimėjimas teisybės, Karo dainos suaidės, Ponų jungas subyrės, Lietuvos klestės gyvybė!

DZŪKAS KLEBONIJŲ.

Klebonas:—Ot, gerai, nors sy- kj aš tave nutveriau, Jau daug skundų man apie tave eina. Džukas:—Kieno gi skundai ant manęs eina, prabastėli? Klebonas:—Man vis praneša, kad tu dažnai bažiniesi! Džukas (mušdamasis ranka į krūtį):—Dieva! prabastėli, aš niekad nesibažinu. Klebonas:—Ką tu kalbi? Juk štai ką tik pasibažinai. Džukas:—Dovanok, prabastė- li,—tai mano tik toks niekai pa- protis... Tėvai, apdrauskit save ir savo tėvymas įsirašydami Scaivienman!

VIETINĖS ŽINIOS

SVECIALI.

Kun. M. Urbanavčius, marijonas, Kenosha, Wis. lietuvų parapijos klebonas, Susivienymo Centra ir redakcijai atklankė rugsėjo 18 dieną. Kartu atvyko ir kun. A. Ežerskis, Miners Mills, Pa. lietuvų parapijos klebonas.

Kun. M. Urbanavčius šią vasarą atklankė Lietuvą, okupuotą Vilniją ir daugybę kitų šalių ir kultūrinių centrų. Išpūdių ir patyrimų turi daug ir įdomių, ypač iš vilniečių lietuvų ir Lenkijos vidaus gyvenimo. Reikėtų tikėtis, jis tuos išpūdius surašys spaudai ir apskys gyvu žodžiu.

Svečias tą pačią dieną išvyko Chicago.

Rugsėjo 22 d. kun. Ignas Valančiūnas, Girardville, Pa. lietuvų klebonas.

Muz. V. Šierantas, Mt. Carmel, Pa. lietuvų par. vargoninkas, Mrs. Šierantienė ir choro sekretorė.

SV. TREJYBĖS PARAP. CHORO BALIUS NUSISEKĖ.

Ketvirtadienį, rugsėjo 18 d., lietuvų Sv. Trejybės par. choras surengė balių parapijos salėje. Į balių susirinko gana didelis būrys jaunimo ne tik iš Wilkes Barre, bet ir iš kitų miestelių, kurie labai gražiai linkminosi.

Pirmu sykiu grojo vadinamas Nanticoke Night Hawks orkestras, kuriam yra beveik visi lietuviai. Muzikantai visi jauni vyrukai ir labai gerai groja. Vė-

tėtų ir kitų kolonijų draugijoms juos pasikviesti.

Sekmadienį, rugsėjo 21 dieną, choras turėjo paskutinį išvažiavimą, arba vadinamą "Corn Roast" Matukaičio farmoje. Choristai turėjo daug visokių žaidimų, tarpe kurių buvo ir kumtynės vyrų, merginų ir vyrų su merginomis.

Gražiai praleidę dieną, vakare gryžo namo visi pilni energijos. Choras sparčiai rengiasi prie Vytauto jubilėjaus, kuris įvyks lapkričio 23 dieną. Turi pašmė mokintis sunkiausias dainas.

Muz. Stulgaitis sako, kad ši sykių Wilkes Barre choras pasirodys, ką gali. Nestebėtina, nes chore yra gerų balsų.

Reporteris.

KINGSTON

CARD PARTY IR LAWN SOCIAL NUSISEKĖ.

Ketvirtadienį, rugsėjo 18, Sv. Marijos parapijos Sodaliečių ir Sv. Vardo draugijos klebonijos sodne surengė Card Party ir Lawn Social. Žmonių susirinko gana daug. Kiekvienas lošiančių stalas gavo dovanas. Buvo visokių išmisių išlošimui dovanų.

Kada tik Kingstono parapija ar parapijos draugijos ką remti miesteliu, kurie labai gražiai linkminosi.

Sį vakarą šios dvi draugijos rengė įsitaismui bažnyčioje "electric fixtures."

Tą vakarą ir to vakaro surengimui daugiausiai darbosi-

gerb. klebonas J. Inčiūra, graborius Sukvietis, A. Trakimas, Pavilionis, panelės Kupčiūtė ir mokytoja Jakubauskaitė.

Už tokį skaitlingą atsilankymą rengėjos ir rengėjai taria visiems širdingą ačiū.

Reporteris.

LEE PARK

DIDELIS BALIUS.

Lietuvių Piliiečių Klūbas Lee Parke rengia didelį balių, subarčio, rugsėjo 27 d., 8 val. vakare, Hose House, Lee Park Ave.

Bus gera muzika ir atsilankę visi galės smagiai laiką praleisti.

PLYMOUTH

40 VALANDŲ ATLAIDAI.

Plymoutho lietuvų sv. Kazimiero parapijos 40 valandų atlaidai įvyks 28, 29 ir 30 rugsėjo. Prasideda sekantį sekmadienį, rugsėjo 28, su suma.

Atlaiduose dalyvaus visos šios apylinkės lietuviai kunigai. Išpažinties bus klausoma nedėlios ir panedėlio vakarais ir panedėlio ir utarninko rytais.

Vaikų išpažinties bus klausoma panedėly, 5 val. po pietų.

Atlaidai baigsis utarninko vakare su procesija. Laikė atlaidų pamokslus sakys Tėvas Kazimieras Cepulis, O. S. M.

Gerb. klebonas Sinkevičius prašo visų vietinių ir apylinkės ietuvų atsilankyti į tuos iškilningus 40 valandų atlaidus.

Muziko P. Karašausko gerai šlavintas choras sugiedos naujų gražių giesmių.

Rengia balių.

Pereitą nedėdienį po sumaišv. Kazimiero parapijos Jaunų Moterų Draugija turėjo susirinkimą bažnytinėje salėje, kur aptarė ir padarė planus sekančiam metiniam Card Party ir baliui.

Nieks negali susilyginti su Plymoutho moterimis. Jos į savo Card Party ir balius sutraukia labai daug gražių žmonių ir pa-

žaro parapijai daug pelno. Klebonas Sinkevičius didžiulį susirūdamas savo parapijoj tokias išpažinties moteris. Poni Yarrow sako, jos tikisi ši sykių padaryti porą tūkstančių dolerių pelno.

Reikia jai tikėtis. Poni Yarrow yra labai populiarai ir darbi moteris. Ji netik savo graiu balsu linksmina šios apylinkės žmones, bet smarkiai darbuoasi ir draugijos. Ji yra Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klūbo pirmininkė.

"Viltienos vakarienė."

Plymoutho lietuviai bažnytinis choras, kurį veda jaunas, gabus ir energingas vargoninkas muz. P. Karašauskas, rengia "Chic-

ago" vakarienę.

KAS, KĄ, KADA IR KUR RENGIA.

PITTSSTON, PA. LRKSA. 183 kp. rengia balių rugsėjo 30 d., 1930 m. Lietuvių Piliiečių Klūbo salėje.

KINGSTON, PA. Sv. Marijos parapijos choras rengia jubiliejinį bankietą savo vadui J. J. Šaučiūnui pagerbi spalį 23 d., 1930 m., Redington Hotely.

Lietuvių Piliiečių Klūbas Kingstone rengia didelį balių lapkričio 26 d., 1930 m. Burbo salėje, Main St., Edwardsville, Pa.

MINERS MILLS, PA. Sv. Pranciškaus parapijos choras rengia šokį Utarninko vakare, spalį 28, 1930 m., Speichers salėje, Parsons, Pa.

V. J. Kančios Drėja Miners Mills, Pa. rengia metinę vakarienę, lapkričio 16 d., 1930 m., Sv. Pranciškaus parapijos salėje.

WILKES BARRE, PA. K. K. Draugija rengia linkamą balių lapkričio 15 d., 1930 m. B. Potelidno salėje, 53 Bank Str., Wilkes Barre, Pa.

PASTABA: Šiame parengimui kalendoriuje skelbiami parengiami ty vietinių organizacijų, kuopų, klūbų, draugijų, kurios duoda mūsų spaustuvei spaudos darbus ir "Garsui" skelbimus.

ken Supper." Diena ir vieta bus paskelbta vėliau. Ponas Karašauskas sako, kad per tą vakarienę visiems atsilankusiems parodys gerą "good time."

Reporteris.

PITTSSTON

LRKSA. 183 kp. balius.

Kadangi vasaros sezonas jau pasibaigė, tai Pittstono visos organizacijos pradėjo rengtis prie žieminių darbų ir visi dirba, kad ką nors tokio surengus.

LRKSA. 183 kp. rengia pirmą šio sezono balių, kuris bus utarninko vakare, rugsėjo-September 30 dieną, Lietuvių Piliiečių Klūbo svetainėje, Pittston, Pa.

Tai gi, balius bus vienas iš didžiausių del to, kad da pirmas balius, o kita, kada tik mūsų kuopa ką nors rengia, tai visada sutraukia didelę publiką. Komitetas ir visi nariai ir narės dirba iš vieno savo kuopos ir visos organizacijos gerovei. Tai gi ir dabar 183 kuopa kviečia visus atsilankyti, kaip senus, taip ir jaunus ir visi linksmai laiką praleist.

Reporteris.

Išvažiavo.

Magdalena Dailydaitė rugsėjo 17 dieną išvažiavo į New Yorką mokyti slauge į St. Vincent Hospital.

Panelė Dailydaitė yra baigus Exeter High School 1928 metais. Ji yra dukter Marijonos Dailydienės, kurių visa šeimyna priklauso prie LRKSA. 183 kp. Vėlinam geros kloties!

"Garnys."

Garnys atklankė 183 kuopos nario p. A. Petkevičiaus šeimyną ir paliko 2 gražius sūnus. Motina ir du sūnai sveiki.

Petkevičių visa šeimyna priklauso prie LRKSA. 183 kp. A. Petkevičius yra geras darbuotojas. Už metų laiko, reikėtų tikėtis, iš jų šeimynos da du nariai prisidės prie Susivienymo. Narys.

MINERS MILLS

ISKILMINGOS LAIDOTUVES JOKO BALCIŪNO

Subarčio, rugsėjo 20 dieną įvyko iškilmingos laidotuvės Jokūbo Balčiūno. Velionis subarčio ryte buvo nulydėtas į sv. Juozapo bažnyčią, Hudson. Bažnyčioje buvo atlaikyti trejos mišios. Pamaldose dalyvavo kun. Sasnauskas, kun. V. Nanorta iš Hazleton ir kun. A. Ežerskis iš Miners Mills. Namuose, bažnyčioje ir kapinėse dalyvavo visi trys kunigai. Kadangi šeimyna didelė ir visi geri žmonės, tai giminių ir pažįstamų palydėti velionį susirinko daug. Lydėjo apie 40 automobilių. Iš namų į bažnyčią ir kapines visą procesiją vedė du policistai. Velionis palaidotas Sv. Marijos kapinėse, Wilkes Barre.

Velionis buvo 79 m. Kilęs iš Žezmarų parapijos nuo Kaišėdorių. Lietuvoj gyvenamas tarnavo rusų kariuomenėj. Dalyvavo rusų-turkų kare ir užsitarnavo kelis medalius už visokius atsižymėjimus. Važiuojant jam į Ameriką kaž kas laive tuos medalius pavogė. Velionis jų iki mirties apgailėstavo. Amerikon atvažiavo 1902 m. Gyveno pas sūnų Simoną Shickshinny ir pas dukterį Marijoną Miners Mills.

Karstą nešė anūkai Jonas, Juozas ir Petras Moliūnai; Jonas ir Juozas Norkūnai ir Vincas Sakalauskas.

Gėles nešė anūkai Mykolas Moliūnai, Stasys Balčiūnas, Stasys Labatius, Petras ir Vincas Norkūnai.

Velionis paliko našlę Oną Balčiūnienę ir sekančius sūnus ir dukteris: Simoną, Jokūbą, Mykolą, Juozą, Vincą ir Stasį; Oną Moliūnienę, Juzę Norkūnienę, Marijoną Labatienę ir 21 anūkų.

Velionis buvo Jono Moliūno, LRKSA. Iždininko uošvis. Balčiūnų šeimyna išauginta inteliģentiškai, visi labai mandagūs, daugumoj bizinierai ir pasitūrį žmonės.

GARANTUOTAS PATARNAVIMAS

Išvalau, taisau pečius, fornius, ligelandu piūklus, žirkles, žolė piauči mašinas ir šlap visokius įrankius. Reikalui esant parašykite POST CARD. Aš užsiisiu ir suteiksiu kainas. Arba kreipkitės asmeniškai.

JUOZAS KAVANIS

142 No. Walnut Street, Kingston, Pa.

Sugryžus iš kapų buvo prirenģti skanus pietūs. Už tokį skaitlingą atsilankymą į šermenis Balčiūnų ir Moliūnų šeimynos taria visiems širdingą ačiū!

ELMHURST, PA.

St. Mary's Villa. Jėzus Nukryžiuoto Seserų vienuolynas ir našlaitynas.

Pereitą sekmadienį, rugsėjo 21, panelės B. Markelionūtė, K. Bielskiūtė iš Kingstono ir p. Kalinauskas iš Scrantono, atklankė Jėz. Nukryžiuoto seserų vienuolyną Elmhurste. Norėjosi žinoti, kaip ten dalykai vyksta. Nuvažiavus ten supažindino mus su vyriausia sesere, kuri aprodė visą gaspardą ir apipasakojo jų padėjimą. Gasparda atrodė gerai. Iš senesnių prie klostoriaus buvusių daržinių padaryta geri gyvenimui namai. Toliau nuo klostoriaus šiemet pastatyta naujas didelis tvartas ir daržinė. Kaip seserys pasakojo, jeigu būtų reikėję darbininkus samdyti, tai tie du trobesiai būtų kainavę virš \$20,000.00. Bet pasidėjokiant tėvui Alfonsui ir jo sugabiam darbštumui, pastatymas tų trobesių atsiėjo tik apie penki tūkstančiai dol.

Jis suorganizavo našlaityną vaikų ir senelius ir diena iš dienos dirbo su jais, kol tie du trobesiai nebuvo užbaigti. Toliau už trobesių iškasta šulinis ir įdėta elektrikinė pompa, kuri varys vandenį į tvartą ir kitus trobesius. Kas tik ten buvo statyta, viską atliko tėvas Alfonsas su vaikučių ir senelių pagalba. Daug dalykų parodė, kurių čia negalima surašyti, kuriuos tėvas Alfonsas atliko.

Ūky jau turima visako. 10 melniamų karvių, keliolika jautienų, 3 arkliai, 20 didelių jautelių ir daug mažesnių, daug visokių paukščių, net ir vanagų turį pagavę. Ūkis apie 150 akrų žemės, apie 40 akrų dirbamos žemės, o kita žemė—griosis ir pievos. Žemė nuo pirmiau buvo užleista, tai javų derlius nesąs geriausias, kadangi nėra iš ko pirkti trąšų.

Vyriausioji sesuo papasakojo kokią šeimyną turinti. Seserų yra viso 60, 10 išvažiavo mokinti vaikus, o 50 namie. Turi apie 25 našlaičių ir apie 20 senelių. Nusiskundė, kad jiems ten visiems yra perankšta. Seserys susigrūdė. Permažia vieta vaikūčiams ir seneliams. Vaikučiai tame pačiame kambary miega ir tame pačiame kambary mokykla, tik ką paklodėmis atkirta. Seneliams taipgi permažai vietos. Būtinai reikalingas klostorius, reikalingas vaikūčiams ir seneliams namas.

Seserys sako turinčios daug kandidatų į našlaityną, kaip vaikučių, taip ir senelių. Prašo žmonių domę atkreipti į tai, kad nesistų vaikučių ar senelių sergančių. Juk čia nėra ligoninė ir daktarų neturi. Seserys pageidauja, kad sergantį čia nesistų, nes negalės būti priimama.

Gražų įspūdį padarė seserys. Nuėjus prie ežero, čia susėdęs būrys seserų ir kalbasi lietuviškai. Suvažiavę mergaitės Ameriko gimę ir augę, o kalbasi tarpe savęs lietuviškai. Matyt, čia lietuvių dvasia viešpatuoja. Pažiūrėjus į seserų rankas, matyt, kad jos čia sunkiai dirba.

Pradėti vienuolyno ir našlaityno graži. Dabar tik reikia visiems sukurst, kad galėtumėm daugiau seserims pagelbėti įsigyti tinkamus namus. Jeigu pastatyti seserims klostorių, tai vaikūčiams užtektų dabartinio klostoriaus gyvenimui ir mokyklai.

TEL. KINGSTON 8069.

JONAS W. FRANKA GRABORIUS

Mes patarnaujame visiems be skirtumo. Tolumas skirtumo nedaro. Kainos žemos. Parnsamdom automobilius kiekvienam reikale.

Nepamirškite telefono ir adresu.

171 SLOCUM STREET, KINGSTON, PA.

BLUE RIBBON POUND CAKE

SKONIAI Walnut Golden Marble Raisin

Paikiausios sudėties atsargiai ir patyrusiai parinkti—atmiežti su geriausio rūšies sviestu, kokis gali būti.

Rugsėjis, tai Tautiškas Pound Cake mėnuo

"Atsipiauk riekę sau Lino laikio" Naudodama

Jei norite pasisekimo biznyje, skelbkitės "GARSE"!

Phone W. B. 27416

WYOMING STUDIO

Lietuviška lietuvių istaiga

Tai viens iš geriausių Wyoming Klony Studijų. Fotografuojame dieną ir naktį suilgi sutarties. Parnarome gražiausias paveiklus. Kainos pigios.

Vestuvių Fotografavimas, tai—Mūsų Specialybė

Jos. J. Šupšinskas, Savin.

7 W. MARKET STREET WILKES BARRE, PA.

Bell Phone: 36018

Chas J. Leagus

Lietuvis Graborius

GERAS IR SIMPATISKAS PATARNAVIMAS.

676 Northampton Street, Wilkes Barre, Pa. (Georgetown)

GEORGES HOTELIS IR RESTAURANTAS

Atvažiavus į Wilkes Barre geriausia apsaistoti pas savąjį. Valgykloje geri valgiai. Nakvojimui švarūs, minkštos lovos, žemos kainos, greitas ir mandagus potarnavimas.

Prieš pat geležinkelio stoties Tėmykit numerį: 88 EAST MARKET STREET JURGIS VAISNIS, Savininkas

UGNIES IR AUTOMOBILIŲ APDRAUDA

Mes esam pasirūngę suteikti jums pilnas informacijas ir praktiškus patarimus kas link visų formų generaliz apdraudam.

Už atskirą mokestį mes nieko nerokojam, tad geriau žauktis mus, negu ugnies departamentą.

FRANK G. RECKUS CO.

Realtors—General Insurance

442 MINERS BANK BLDG., WILKES BARRE, PA. Telephone: Wilkes Barre 32916

WYOMING KLONIO LIETUVIAI ISIDĖMĖKITE

Vytauto Didžiojo 500 metų sukaktuvių iškilmės lapkričio 23-24 dienomis.

Šių metų lapkričio 23 dieną minėsime Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktuvius.

Iškilmių rengimo komitetas, sudarytas iš parapijų rinktinių ir katalikiškų organizacijų atstovų energingai darbuojas, kad paminėjimas išeitų kuo rimčiausias ir įspūdingiausias.

Jau paimta sekmadienį, lapkričio 23 dienai, CAPITOL THEATRE. Tai didžiausias ir gražiausias Wilkes Barre ir visoj apylinkėj teatras. Randa-si prie aikštės (Square), kur sueina visi susisieki-mo keliai—automobiliais, gatvekariais, busais, taip pat apie trys blokai tik nuo Laurel Linė, Lehigh Valley ir New Jersey Central geležinkelio stočių.

Muzikai, vargoninkai jau darbuojasi. J. J. Šaučiūnas muštruoja ir moko Kingstono chorą, J. Stulgaitis—Wilkes Barre, P. J. Karašauskas—Plymoutho, J. Kudirka—Pittstono, J. Varaitis—Luzerne chorą. Dainuos atskiri chorai ir bendras jungtinis. Taip pat vietiniai ir iš toliau užkviesti solistai ir solistės. Tai bus kaip ir Dainų Šventė Vytauto garbei.

Lapkričio 24 d., pirmadienį, didžiuliam Sterling Hotel bankietas, kurio, tikslas plačiau supažindinti kitataučius su Vytauto Didžiojo asmenybe ir jo nuopelnais lietuvių tautai ir krikščioniškai Europai.

Tikietai jau spausdinami. Kiekvieno gyvo lietuvi ir lietuvių prievolė prie šių sukaktuvių prisidėti. Jei ne Vytautas, Lietuva būtų žuvusi nuo kryžiuočių, lenkų, rusų ar totorių. Jo dėka mes galime didžiuliotis, kad "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt."

Lapkričio 23 ir 24 dienomis atgykim Vytauto dvasia, jo idealais ir pasiryžimais, tai yra, lietuvis-tėj, vienybėj ir savo tautos garbėjė.

Tą dieną patys eikim į Vytauto iškilmes ir pasikvieskim savo gimines ir draugus iš toliau. Tą dieną kalendoriu apibrėškim raudonu paišeliu ar rašalu, kad jokie kita reikalai neužimty Vytauto Didžiojo sukaktuvių atminties.

Del bilietų kreipkitės į savo parapijų klebonus, chorvedžius ir į "Garso" administraciją.

Wyoming Klonio lietuviai, da kartą parodykim, kad esame tikrais Amerikos lietuvių išsivijos pijo-nieriais ir patriotizmo auklėtojais!

Spaudos Komisija.